

VERF & INKT #73

Magazine van de Vereniging van Verf- en Drukinktfabrikanten VVVF | november 2024

TRANSITIEPLAN PENSIOENEN VERF- EN DRUKINKTINDUSTRIE
16 GROTE BEDRIJVEN AAN DE SLAG MET DUURZAAM-
HEIDSRAPPORTAGE 20 THEMABIJEENKOMST INSPIREERT
BEDRIJVEN TOT VEILIGE EN DUURZAME WERKMETHODEN
28 WETENSCHAP ONTMOET AMBACHT: INTERVIEW MET
ONDERZOEKER FRANS DEKKER 34

The Perfect Mix

Eskens Process Solutions, Kwaliteit en Service

Sterke merken, een ervaren team en een efficiënte service
zijn de ideale mix voor een waardevol partnership

WILHELM NIEMANN
MASCHINENFABRIK

WAB

ESKENS
PROCESS SOLUTIONS

16

‘Meebewegen, maar zo stabiel mogelijk’

De verf- en drukinktindustrie moet hun pensioenregeling uiterlijk 1 januari 2028 aanpassen aan de nieuwe Pensioenwet. De VVVF heeft samen met de vakbonden een transitieplan opgesteld en ingediend bij pensioenfonds PGB. “Het gezamenlijke doel is om de nieuwe én lopende pensioenen op peil te houden”, aldus VVVF-directeur Jaitske Feenstra.

24

GROTE BEDRIJVEN AAN DE SLAG MET DUURZAAMHEIDS- RAPPORTAGE

De Europese richtlijn CSRD verplicht beursgenoteerde bedrijven en grote ondernemingen te rapporteren over hun impact op mens en milieu. Doel is meer transparantie en betere duurzaamheidsinformatie voor beleggers. Dankzij de Coatings Care-rapportage zijn VVVF-leden al vertrouwd met dataverzameling, stelt projectleider duurzaamheid Jeroen Hagman van de VVVF.

BAUCH & MÜLLER WERBAGENTUR GMBH

with optional
UN APPROVAL

Maximum resource conservation – highest quality & safety

SCHÜTZ GREEN LAYER is our eco-friendly, next-generation packaging. Only high-quality SCHÜTZ recycle from our own global recycling programme is used to make the middle layer of the inner bottle, increasing the proportion of recycled plastic to as much as 68%. This allows us to conserve natural resources and further improve the CO₂ footprint of our packaging.

Find out more at www.schuetz-packaging.net

SCHÜTZ (Benelux) B.V.
Westelijke Randweg 23
Haven 0413
NL-4791 RT Klundert
Telefoon +31 168 334 600
info1benelux@schuetz.net
www.schuetz.net/benelux

24

VIBRANTZ START BOUW NIEUWE PRODUCTIEFACILITEIT VOOR PEARLS

Het Amerikaanse Vibrantz Technologies gaf 10 september het startsein voor de bouw van een nieuwe productiefaciliteit in Sittard. Hier zal naar verwachting vanaf begin 2026 de productie plaatsvinden van Pearls: een innovatieve oplossing voor het tinten van watergedragen verven. Martijn Kunnen, Director of Commercial EMEA & Global Strategy Dispersions bij Vibrantz, vertelt: "Het idee was simpel, de reis uitdagend, maar het is ons gelukt."

'MIJN WERK COMBINEERT COMPLEXE WETENSCHAP MET DE AMBACHTELIJKE WERELD VAN VERF'

Frans Dekker vertelt over zijn werk als onderzoeker in het Expertise Center Formulation Science van AkzoNobel Paints & Coatings. "Als verfproducenten hebben wij invloed op de wereld van morgen. We doen ons best om die zo mooi mogelijk te maken door onze footprint te verkleinen. Het is fijn om daaraan actief te kunnen bijdragen."

34

7 VOORWOORD MARLIES VAN WIJHE

Samen bouwen aan een duurzame en veerkrachtige toekomst

8 PROJECT

Verf verlengt levensduur houten delen gezondheidscentrum Obdam

11 NWS/SECTOR

Selectie van nieuws en ontwikkelingen in de verf- en drukinktsector

28 BEELDVERSLAG

Themabijeenkomst inspireert bedrijven tot veilige en duurzame werkmethoden

38 NWS/VVVF

Nieuws en service van de vereniging

45 PODIUMPAGINA'S

Bedrijven presenteren nieuwe producten en diensten voor de sector

OP DE COVER:

Koningin Máxima onthulde 9 november, samen met burgemeester Sharon Dijksma van Utrecht, de nieuwe verlichting van de Domtoren. Deze onthulling markeerde de afronding van de vijf jaar durende restauratie van de toren. Schildersbedrijf Hoogstraten speelde de afgelopen twee jaar een belangrijke rol in deze renovatie. Zo werden brugstaven, trekstangen en installaties geschilderd, evenals deuren, kozijnen en ramen. Het meest in het oog springen de vier rood-witte luikjes aan de top van de Domtoren. Voor de houten en metalen delen van de toren, evenals de windvaan, gebruikte het schildersbedrijf voornamelijk producten van PPG.

WWW.PPG.COM

VERPAKKINGSEMMEERS VAN 100% GERECYCLED KUNSTSTOF (PCR)

WAT ZIJN DE VOORDELEN?

- GEEN TOEPASSING VAN FOSSIELE GRONDSTOFFEN
- VEEL LAGERE CO2 UITSTOOT
- STIMULANS DUURZAAM INKOPEN BINNEN UW BEDRIJF

UITPROBEREN? DAT KAN!

Scan de QR-code en vraag een gratis sample pakket aan via onze website!

**DIJKSTRA
PLASTICS**

SAMEN BOUWEN AAN EEN DUURZAME EN VEERKRACHTIGE TOEKOMST

De wereld om ons heen verandert in een hoog tempo. De uitslag van de Amerikaanse verkiezingen, het Draghi-rapport over de toekomst van het Europese concurrentievermogen, de hoge energieprijzen en de achterlopende productiviteit zetten ons continent onder druk.

Dat werd nog eens bevestigd in het gloedvolle betoog van Diederik Samsom, een ervaren politicus en een belangrijke architect van de Europese Green Deal tijdens de recente VVVF-ledenvergadering in Soestduinen. De politiek in Europa is volgens hem uit vorm en daarom kan het bedrijfsleven maar beter het innovatiestokje overnemen om een duurzame toekomst te realiseren.

Daarnaast verscheen onlangs het rapport 'Perspectief op productiviteit' van het Nederlands Comité voor Ondernemerschap. Het advies is duidelijk: versterk nú met een kabinetsbrede aanpak het verdienvermogen van het mkb. Veel van onze leden zitten in deze groep ondernemers. De druk vanuit regelgeving is enorm en vraagt om grote investeringen. Daarom vragen wij van het kabinet voorspelbaarheid, vertrouwen en vereenvoudiging. Regelgeving moet zinvol, behapbaar en betaalbaar zijn.

Deze ontwikkelingen vormen belangrijke uitdagingen, maar waar we in Europa onverminderd aan blijven werken, is het verduurzamen van onze bedrijven en producten. Om dit aan te tonen heeft de Europese Unie de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) in het leven geroepen.

Het is prima om de duurzaamheidsclaims te onderbouwen, maar ik vraag me af of de verplichte audits daadwerkelijk tot duurzame impact leiden, of dat ze vooral de kosten voor ondernemingen verhogen. Bedrijven zijn hier veel geld aan kwijt, wat ze dan niet kunnen investeren in verduurzaming van de producten. De CSRD lijkt vooral goed uit te pakken voor accountants, wat ook in Brussel is doorgekomen. Nu nog concrete actie hierop. Wat de CSRD betekent voor de sector leest u in het verhaal over de richtlijn op pagina 20.

De verf-en drukinktindustrie spant zich al jaren in voor veilig en gezond werken in onze bedrijven en

met onze producten. Een goed voorbeeld hiervan was de door de VVVF georganiseerde bijeenkomst Arbo & Milieu bij PPG in Amsterdam. Specialisten deelden hun kennis en ervaringen over veilig werken met anderstaligen, blootstellingsmetingen, ZZS en ARIE-verplichtingen.

De sector pakt het serieus op met concrete activiteiten, maar inspectiediensten vinden het vaak nog niet genoeg en overvragen de bedrijven met regelmaat. De voorzitter van de Europese Commissie, Von der Leyen, wil de regeldruk terugdringen. Wellicht kan ze de regeldruk in dit dossier nog eens goed bekijken? Dat zou een mooi begin zijn.

Ook in dit nummer weer een onderwerp over de arbeidsvoorwaarden voor onze sector. Deze keer duiken we in de pensioenregeling, waarvoor een transitieplan is opgesteld. De overgang naar het nieuwe pensioenstelsel, uiterlijk in 2028, vereist zorgvuldige aanpassingen. Samen met de vakbonden hebben we afspraken gemaakt voor een transitieplan dat transparantie en compensatie waarborgt. Zo kunnen alle werknemers in de verf- en drukinktindustrie, jong en oud, blijven rekenen op een solide pensioen, leest u op pagina 16.

Onze industrie staat niet stil. Ik ben trots op de manier waarop we ons aanpassen en samen bouwen aan een duurzame en veerkrachtige toekomst. Ik hoop dat dit magazine u inspireert en informeert over de laatste ontwikkelingen in onze sector.

Marlies van Wijhe,
Voorzitter van de VVVF

GEZONDHEIDS

Ingang

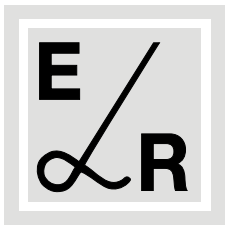
VERF VERLENGT LEVENSDUUR HOUTEN DELEN GEZONDHEIDS- CENTRUM IN OBDAM

Breddels Architecten heeft een voormalig schoolboekendepot in Obdam getransformeerd tot een modern lokaal en regionaal gezondheidscentrum. Hierbij is gebruikgemaakt van duurzame materialen, waaronder hout, en er is een modern klimaatsysteem geïnstalleerd. Achter de centrale entree zijn de huisartsenpraktijk, apotheek, GGD, fysiotherapie, thuiszorg en verloskundigenpraktijk gevestigd.

Verfgroothandel Plug, partner van houtbeschermingsproducten-importeur Norway Coatings (Jotun), adviseerde de opdrachtgever bij de keuze van verf. De hoofdvraag was: hoe kunnen we de onderhoudscyclus verlengen en tegelijkertijd de duurzaamheid van het hout waarborgen? Uiteindelijk viel de keuze op de elastische verf van Jotun. Volgens Pepijn Schrauwers, eigenaar van PBS Schilder & Smitbedrijf, is deze verf eenvoudig te verwerken, past ze zich moeiteloos aan de natuurlijke bewegingen van hout en wisselende weersomstandigheden aan, en draagt ze bij aan de duurzaamheid van de ondergrond.

WWW.NORWAYCOATINGS.NL
FOTO: KIM DE BOER - NO BEARS

PROJECT

E & R B.V.

Proven Excellence.

NETZSCH Alpha[®] NEOS de nieuwe standaard!

Al meer dan 40 jaar uw vertrouwde partner in procesmachines voor de verf- en inkt industrie.

Samen met onze partners NETZSCH Feinmahltechnik GmbH en J. De Vree & Co N.V. bieden wij innovatie disperseersystemen, parelmolens, mengmachines, afvulmachines & turnkey projecten voor de verf- & inkt industrie.

Optimaal dispergeren, malen, mengen en afvullen. Hogere productiviteit. Kortere omsteltijden. Besparen op energie, koelwaterverbruik en onderhoud.

Wij vertellen u er graag meer over!

DEVREE DEVREE

er-bv.com

NETZSCH
Proven Excellence.

VVVF VERWELKOMT CLEAN WATER GLOBAL ALS BUITENGEWOON LID

Clean Water Global heeft zich in oktober aangesloten bij de VVVF als buitengewoon lid. Het bedrijf richt zich op de schilderssector en biedt een service aan voor het zuiveren van verftools en -spoelwater. Door het hele land zijn inleverpunten ingericht waar het spoelwater kan worden ingeleverd. Vergereedschap wordt vaak afgespoeld bij de klant of in de werkplaats, waardoor verfresten in het riool terecht komen, wat ongewenst is. Clean Water Global reinigt verfrillers, kwasten en andere applicatiegereedschappen en vangt het verfspoelwater op. Vervolgens wint het bedrijf de verfrillen uit het spoelwater terug om deze tot nieuwe grondstoffen te verwerken.

www.cleanwaterglobal.eu

CARRÉ ZET IN OP DUURZAAMHEID BIJ RENOVATIE

Het Koninklijk Theater Carré, een icoon van de Nederlandse theaterwereld, heeft een ingrijpende renovatie ondergaan. Onder leiding van De Groene Grachten werkten uitvoerder

Koninklijke Woudenberg en schildersbedrijf Hoogstraten Haarzuilens aan het project, dat in oktober is opgeleverd. De verf is afgestemd op zowel de duurzaamheid als de historische uitstraling. Het schildersbedrijf bracht de juiste en oorspronkelijke kleuren van de gevelmonu-

menten in kaart met de Colour Reader van Sigma Coatings van PPG. De renovatie laat zien dat historische waarde en duurzaamheid samen kunnen gaan. Nu de steigers zijn verdwenen, schittert het theater weer in volle glorie aan de Amstel. www.ppg.com

HISTORISCHE HUT EDMUND HILLARY IN ANTARCTICA GERESTAUREERD

De historische Antarctische hut van ontdekkingsreiziger Sir Edmund Hillary is gered en gerestaureerd dankzij een succesvolle fondsenwervingscampagne en de toepassing van coatings die AkzoNobel doneerde. Hillary

bereikte in 1953 als eerste persoon de top van de Mount Everest. Een team van specialisten van de Antarctic Heritage Trust werkte drie maanden lang bij temperaturen van -40 C om het beroemde monument uit 1957 te renoveren. De hut werd oorspronkelijk gebouwd voor de Commonwealth Trans-Antarctic Expedition en herbergt meer dan

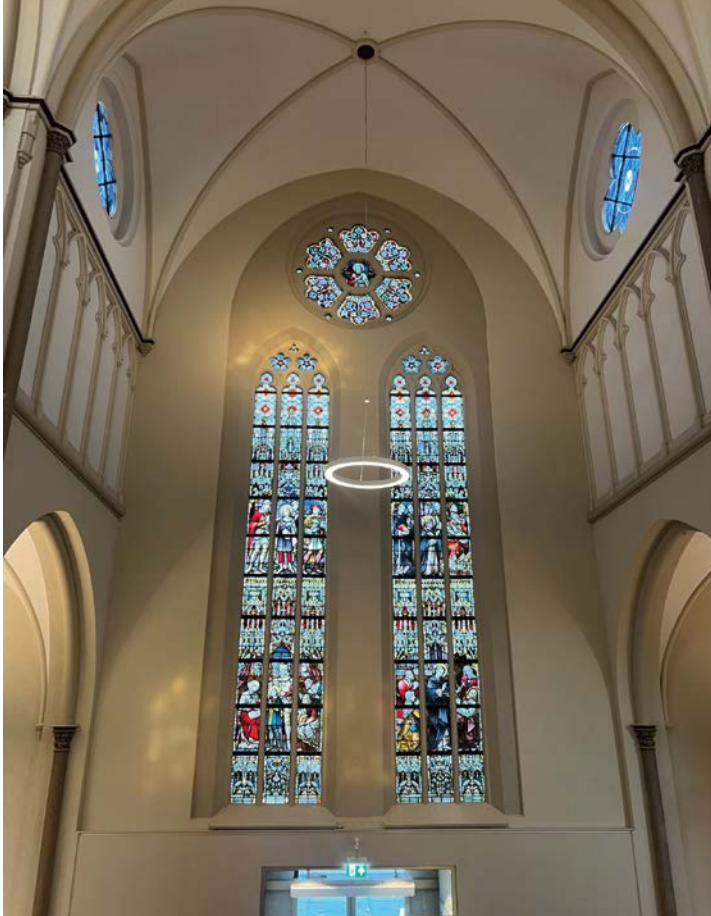
500 artefacten, die nu zorgvuldig zijn geconserveerd door experts van Antarctic Heritage Trust. De hut is een van de vele gebouwen op Antarctica die door AkzoNobel zijn gecoat, waaronder het Halley VI-onderzoeksstation van de British Antarctic Survey en de e-Base van ontdekkingsreiziger Robert Swan in Bellingshausen www.akzonobel.com

EEUWENOUEDE KERK OMGETOVERD TOT VERZAMELPLEK

D&J Verlaar Schilderwerken uit Sprundel werkte de afgelopen twee jaar aan de restauratie van de eeuwenoude Sint-Bernardus kerk in Made. Het gerenoveerde kerkgebouw biedt nu onderdak aan tal van verenigingen, een consultatiebureau, kinderdagop-

vang, de bibliotheek en een theaterzaal. Het is een centrale plek voor jong en oud in de Brabantse gemeente. Het schildersbedrijf verzorgde het complete binnen en buiten schilderwerk. De gewelven en plafonds hadden extra aandacht nodig en zijn in overleg met producten van Keim Nederland behandeld.

www.denjverlaar.nl

PPG KIEST AMETHYST SHADOW ALS TRANSFOR- MERENDE KRACHT

Sigma Coatings van PPG maakte eind september de Kleur van het Jaar 2025 bekend: Amethyst Shadow. Deze warme, impactvolle tint laat volgens de verfproducent de transformerende kracht van kleur zien. Amethyst Shadow staat voor de waardering voor zelfontdekking en zelfexpressie, die hebben

geleid tot de opkomst van het maximalisme in verschillende sectoren, waaronder design, mode en consumentengoederen. De kleurvoorspellers van Sigma verwachten dat zowel professionele als doe-het-zelf-ontwerpers zich in 2025 zullen richten op dramatische kleuren zoals Amethyst Shadow. Deze tint is ideaal voor ruimtes waar energie nodig is, aldus de verfproducent.

www.ppg.com

WINTERWIJKSE IJSVERENIGING TEST DRIE WITTE COATINGS

Het is een wedstrijd op zich: wie kan als eerste een schaatswedstrijd organiseren. De Winterwijkse IJSvereniging zet in op een innovatieve, witte coating, waarmee ze eerder en veel langer ijs op de baan hebben. De tests worden uitgevoerd met de Universiteit Twente. De Winter-

wijkse IJSvereniging test drie verschillende witte coatings op de ondergrond van de baan, die is opgebouwd uit zand, celbeton en asfalt. Professor Gerrit Brem van de Universiteit Twente begeleidde de ijsvereniging bij verschillende experimenten. Die leidden tot het inzicht dat de vereniging met een witte coating veel eerder en veel langer ijs op de baan kan hebben.

www.wijv.nl

Measure what you see.

New!

byko-visc-familie

De juiste viscositeitsmeter voor uw toepassing

De byko-visc familie biedt de perfecte oplossing voor viscositeitsmetingen bij kwaliteitscontrole. Voor veel toepassingen is een viscositeitsmeter met spindels zoals de byko-visc RT de gevestigde standaard. De byko-visc DS is uitermate geschikt om architecturale verven volgens ASTM D562 te meten. Onze nieuwe byko-visc CP Cone & Plate viscositeitsmeter maakt de nauwkeurige bepaling van de absolute viscositeit van kleine monsters mogelijk. Dankzij hoge shear rate van de CP heeft u de mogelijkheid om een betrouwbare voorspelling van de viscositeit van uw product te maken.

www.byk-instruments.com

A member of **ALTANA**

BYK

Up to 100% recycled material. 100% spectacular.

An important step for the circular economy.
Take action!

Are you ready?
Scan the QR code now and find out
more about the Jokey Eco Concept!

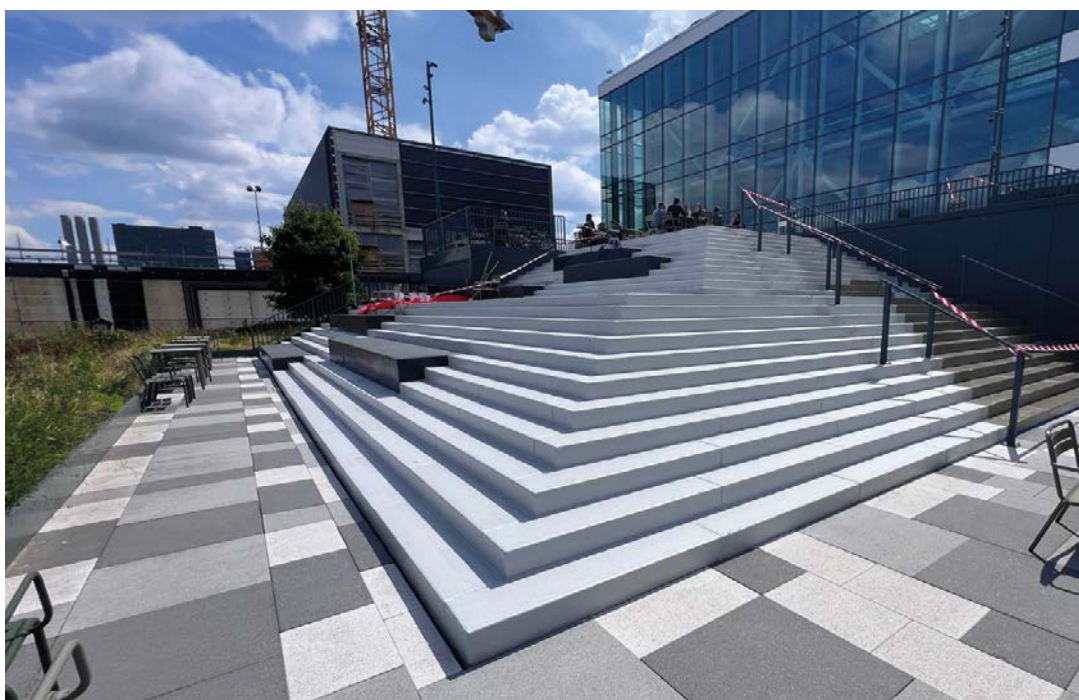
Packaging Done Wisely.

AKZONOBEL LANCEERT VROLIJKE GELE TINT VOOR 2025

De kleur van het jaar van AkzoNobel is een vrolijke gele tint, genaamd True Joy. True Joy is het resultaat van uitgebreid onderzoek van het Global Aesthetic Center van AkzoNobel naar kleur, design, culturele, economische en sociale trends. Dit onderzoek toont volgens de verfproducent een verlangen om vreugdevolle sprong in het onbekende te maken, ambacht te eren en te omarmen wie we zijn. De trendkleuren, texturen en speciale effecten van True Joy zijn niet alleen ontworpen voor decoratieve verven, maar ook voor segmenten als lucht- en ruimtevaart, auto's, consumentenelektronica, metalen meubels, en dergelijke.

www.akzonobel.com

TRAPPEN ASML-KANTOOR WEER ALS NIEUW

De betonnen trappen in het kantoor van ASML in Veldhoven waren beschadigd en verouderd en konden erg glad worden. ASML, leverancier van machines voor de halfgeleiderindustrie, besloot ze daarom te renoveren. De keuze viel op een Triflex-systeem met fijn kwartsand. Dit systeem zorgt voor een egale en esthetische afwerking, waarbij oneffenheden zijn weggewerkt door een schraaplaag aan te brengen. Dankzij de snelle uitharding van de Triflex-producten was de renovatie snel afgerond, met minimale overlast.

www.triflex.nl

‘Meebewegen, maar zo stabiel mogelijk’

De pensioenregeling van de verf- en drukinktindustrie moet uiterlijk op 1 januari 2028 zijn aangepast aan de nieuwe Pensioenwet. De VVVF heeft samen met de vakbonden een transitieplan opgesteld en ingediend bij pensioenfonds PGB. Directeur Jaitske Feenstra licht toe. ‘Het gezamenlijke doel is om de nieuwe én lopende pensioenen op peil te houden.’

TEKST: DORINE VAN KESTEREN

De nieuwe Pensioenwet is ingegaan op 1 juli 2023, maar het kost tijd om alle pensioenregelingen aan te passen. In de overgangsfase moeten werkgevers en werknemers samen een transitieplan opstellen. Daarin maken zij afspraken over hoe de nieuwe pensioenregeling eruit komt te zien en hoe zij de overstap vormgeven. Het gaat bijvoorbeeld over het type contract, invaren en compensatie, en ook over de overwegingen en berekeningen die tot hun keuzes hebben geleid.

De VVVF zat de afgelopen maanden aan tafel met vakbonden FNV en CNV. Ook pensioenfonds PGB en een externe actuaaris waren betrokken bij het opstellen van het transitieplan. “De verf- en drukinktindustrie is een sector met een heel goed pensioen, waaraan zowel werkgevers als werknemers bijdragen. Het gezamenlijke doel is dan ook om de nieuwe én lopende pensioenen op peil te houden”, zegt VVVF-directeur Jaitske Feenstra.

Drie onderdelen

Hoewel de nieuwe Pensioenwet ingrijpende veranderingen met zich meebrengt, blijven de grote lijnen van het Nederlandse pensioenstelsel intact. Het pensioen blijft bestaan uit drie onderdelen.

Het eerste onderdeel is de AOW. Daar heeft iedereen die in Nederland woont recht op. Het tweede deel bestaat uit pensioenen die mensen opbouwen via hun werkgever. Het derde deel zijn individuele spaar- en beleggingsproducten, zoals lijfrenten en levensverzekeringen.

De uitgangspunten voor het tweede pijlerpensioen in de sector blijven gelijk, benadrukt Feenstra. “We bouwen ons pensioen samen op en delen de financiële risico’s met elkaar. Werkgevers en werknemer leggen premie in, het pensioenfonds belegt dit geld en keert de pensioenuitkeringen uit. Mensen krijgen pensioen zo lang ze leven, blijven pensioen opbouwen als ze arbeidsongeschikt raken en na overlijden is er een pensioenuitkering voor partner en kinderen.”

Meebewegen

Maar er verandert ook iets. Zo wordt straks duidelijker en persoonlijker hoeveel pensioen iemand heeft opgebouwd. Het pensioen is alle premie die namens een deelnemer is betaald, plus het rendement dat dit geld heeft opgeleverd. “Het pensioen gaat meebewegen met de economie. De nieuwe regeling kent iets minder zekerheid voor de deelnemers, maar wel een hogere kans op een beter pensioen.

‘We bouwen ons pensioen samen op en delen de financiële risico’s met elkaar’

Het pensioenfonds kan de opbrengst van de beleggingen namelijk sneller gebruiken om de pensioenen te verhogen. Omgekeerd kunnen de pensioenpotjes ook omlaag als het economisch flink tegenzit. De Pensioenwet regelt wel dat er buffers zijn om dit zoveel mogelijk op te vangen. Dat hebben wij ook opgenomen in ons transitieplan.”

Een andere verandering is dat werknemers vroeger het meeste pensioen opbouwden aan het einde van hun loopbaan. Nu komt de premie die ze op elke leeftijd betalen ten gunste aan hun eigen pensioen. Verder gelden voortaan bij alle pensioenfondsden dezelfde duidelijke (basis)regels voor het nabestaandenpensioen. “Het partnerpensioen bij overlijden na de pensioendatum blijft net als nu 70 procent van het ouderdompensioen. Deze vorm van pensioen wordt voor iedereen op risicobasis als je overlijdt vóór je pensioendatum. Dat is in onze sector nu al het geval. De nabestaanden krijgen dan niet standaard een nabestaandenpensioen, maar zijn alleen verzekerd van een uitkering zolang een werknemer meedoet met de pensioenregeling.”

Logisch vervolg

De VVVF en de bonden hebben gekozen voor een zogeheten solidaire premieregeling. “Dit was het meest logische vervolg op de oude pensioenregeling. Deze regeling maakt het mogelijk om de risico’s collectief en solidair te delen.” PGB zet een deel van het pensioenvermogen apart: de solidariteitsreserve, een verplichte gezamenlijke buffer voor als het financieel slechter gaat. Deze reserve wordt ingezet om schommelingen in de ingegane pensioenuitkeringen op te vangen. “Zo verkleinen we de kans dat pensioenen in slechte tijden omlaag moeten. Daarnaast delen we het risico dat we ouder worden dan verwacht en langer pensioen nodig hebben. Kortom: we houden ieders pensioen zo stabiel mogelijk.”

In het nieuwe pensioenstelsel moet de premie voor alle werknemers een gelijk percentage van de pensioengrondslag zijn. Deze mag dus niet afhankelijk zijn van leeftijd, wat in het huidige stelsel wel mag. Dit heet de vlakke premie. “Bij ons is de pensioenpremie nu 28,85 procent van de pensioengrondslag. De werknemer betaalt in principe 48 procent van de premie; de werkgever 52 procent. Het pensioenfonds belegt de ingelegde premie collectief. En dan is het de bedoeling dat dit leidt tot een pensioenuitkering van 70 procent van het gemiddelde loon.”

Oud én nieuw

Verder hebben de sociale partners gekozen voor ‘invaren’. Dat betekent dat oude pensioenaanspraken en -rechten worden ingebracht in de nieuwe pensioenregeling. “Al opgebouwd pensioen wordt omgezet naar een bedrag in de ‘eigen pensioenpot’. Dit heeft een aantal voordelen. Het vermogen blijft bij elkaar, waardoor een beter beleggingsresultaat haalbaar is. De solidariteit tussen verschillende leeftijdsgroepen blijft bestaan en risico’s kunnen worden gedeeld. Bovendien is het eenvoudiger – en dus goedkoper – om één pensioenregeling uit te voeren. We hebben laten uitrekenen dat invaren niet onevenredig ongunstig is voor groepen belanghebbenden, zoals gepensioneerden.”

Gratis demo aanvragen?
Scan en ontdek meer op
onze website!

Met **elcometer**[®] haalt u meer uit uw metingen.

- Meet snel en nauwkeurig de droge laagdikte met de Elcometer 456.
- Genereer en deel direct professionele rapporten met de gratis ElcoMaster datamanagement-software.

Voor jongere (ex-)werknemers wordt belegd met méér dan de totale waarde van hun pensioenkapitaal. Voor elke 100 euro in hun pensioenkapitaal belegt PGB maximaal 130 euro in beleggingen met een hoger risico. "Daardoor maken ze naar verwachting meer rendement en krijgen ze een hoger verwacht pensioen. Het kan ook zorgen voor grotere schommelingen in de pensioenpot. Jongeren kunnen echter meer risico dragen omdat er nog genoeg tijd is om te herstellen van eventuele negatieve rendementen. Met de solidariteitsreserve zorgen we ervoor dat hun pensioenpot niet negatief kan worden." Het beleggingsrisico wordt geleidelijk afgebouwd: van 130 procent tot uiteindelijk 35 procent als iemand met pensioen gaat.

Compensatie

De overstap naar de nieuwe regeling kan voor sommige leeftijdsgroepen ongunstig uitpakken. Mensen van 45 jaar en ouder hebben jarenlang meebetaald aan de opbouw van het pensioen van hun oudere collega's. Maar in de nieuwe situatie doen jongere collega's dat later niet meer voor hen. "We houden rekening met de belangen van deze groepen, want we streven naar een evenwichtige overgang. Daarom hebben we in het transitieplan vastgelegd dat we hen compenseren. Eerst hebben we laten berekenen wat de overgang betekent voor het pensioen van mensen in verschillende leeftijdsgroepen en situaties. Dit hebben we gedaan op basis van uiteenlopende economische scenario's."

De medewerkers zijn verdeeld in zogenoemde leeftijdscohorten; voor de leeftijdsgroepen van 45 jaar en ouder is compensatie nodig. Dit wordt betaald uit een reserve die de sociale partners in de sector de afgelopen jaren hebben opgebouwd: het compensatie- of bestemmingsdepot. "Op 1 januari 2027 zit er ongeveer 4 miljoen euro in depot. In tegenstelling tot veel andere fondsen hoeven we dus geen opslagpremie te heffen voor de compensatie. De verf- en drukinktindustrie is hier vrij uniek in."

'We verkleinen de kans dat pensioenen in slechte tijden omlaag moeten'

Tijdpad

De VVVF en vakbonden FNV en CNV hebben eind augustus 2024 het concepttransitieplan vastgesteld. Dat hebben ze alle drie voorgelegd aan hun leden, die ermee hebben ingestemd. Ook de vereniging van gepensioneerden van pensioenfonds PGB heeft een positief advies gegeven. In oktober hebben VVVF en bonden het transitieplan ingebracht bij PGB.

Als alle bij PGB aangesloten sectoren en werkgevers hun plan hebben ingestuurd, beoordeelt het PGB-bestuur de transitieplannen. Daarbij kijken ze onder meer naar de evenwichtigheid en uitvoerbaarheid ervan. Als het transitieplan correct wordt bevonden, dan wordt het definitief en gaat PGB aan de slag met de uitvoering ervan.

De afspraken worden in 2025 gepubliceerd op de website van PGB. PGB verwacht de pensioenen om te zetten per 1 januari 2027. Hoe het pensioenfonds er dan financieel voor staat (dekkingsgraad: de verhouding tussen het pensioenvermogen en de pensioenverplichtingen), bepaalt hoeveel geld werknemers in hun individuele pensioenpot krijgen.

Grote bedrijven aan de slag met duurzaamheidsrapportage

CSRD

De nieuwe Europese richtlijn CSRD verplicht beursgenoteerde bedrijven en grotere ondernemingen te rapporteren over de impact van hun activiteiten op mens en milieu. Doel is om de transparantie richting de buitenwereld te vergroten en de kwaliteit van de duurzaamheidsinformatie voor beleggers te verbeteren. De VVVF-leden hebben door de Coatings Care-rapportage al veel ervaring met het verzamelen van data, stelt Jeroen Hagman, projectleider duurzaamheid bij de brancheorganisatie.

TEKST: ADRIAAN VAN HOOIJDONK
FOTO'S: ISTOCK

Beursgenoteerde en grote mkb-bedrijven binnen de VVVF zijn al druk bezig met het invoeren van de Europese richtlijn Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). De richtlijn is onderdeel van de Europese Green Deal en verplicht grotere bedrijven te rapporteren over de impact van het bedrijf op mens en milieu. Ook moeten ze de impact van de omgeving op het bedrijf in kaart brengen. Stap voor stap moeten ze meer gegevens aanleveren die een externe accountant controleert. De EU wil zo duurzaamheid stimuleren met in het achterhoofd het idee dat duurzame bedrijven toekomstbestendiger zijn.

Ook grotere mkb-bedrijven

Beursgenoteerde bedrijven moeten vanaf 2025 rapporteren over het boekjaar 2024. Grotere bedrijven met een netto-omzet van 250 miljoen euro, een balanstotaal van 25 miljoen euro en/of 250 medewerkers kunnen nu al vrijwillig rapporteren. Vanaf 2026 zijn ze verplicht om een verslag te maken over het boekjaar 2025.

ZORGEN OVER EXTRA REGELDRUK DOOR COMPLEXE CSRD-RICHTLIJN

Een hele klus, want in totaal zijn er ruim 1100 informatie-eisen (datapunten) waarover ze verslag moeten uitbrengen. De datapunten zijn onderverdeeld in verschillende ESG-categorieën: milieu, sociale aspecten en bestuurlijke zaken, evenals bedrijfsmodel en strategie.

Het voordeel is dat bedrijven straks op een uniforme manier rapporteren, zodat de prestaties van een bedrijf op duurzaamheidsgebied beter zijn te vergelijken, stelt Jeroen Hagman, projectleider duurzaamheid bij de VVVF. Het kost echter veel tijd en energie om de verplichte rapportageformats in te vullen, evenals de interviews met ketenpartners.

Dubbele materialiteitsanalyse

Een belangrijk concept in de CSRD is de dubbele materialiteitsanalyse. Het komt erop neer dat bedrijven duurzaamheid vanuit twee perspectieven moeten bekijken. Wat is de impact van het bedrijf op de omgeving en wat is de impact van de omgeving op het bedrijf? In het eerste geval gaat het bijvoorbeeld om de ecologische voetafdruk, de invloed op biodiversiteit en het waterverbruik. Bij de impact van de omgeving op het bedrijf spelen weer andere zaken een rol, zoals de gevolgen van de klimaatverandering of beperkte toegang tot grondstoffen door geopolitieke conflicten.

De betrokken bedrijven in de verf- en drukinktindustrie rapporteren onder meer over de stoffen die ze verwerken en wat voor energie ze gebruiken, om de impact op de omgeving in kaart te brengen. Denk aan fossiele energie opgewekt uit aardgas of duurzame energie uit zon en wind.

Herkomst grondstoffen

Het belangrijkste onderwerp voor de verf- en drukinktindustrie om de impact van het bedrijf op de omgeving in kaart te brengen, is de vraag waar de grondstoffen vandaan komen, stelt Hagman.

En wat voor invloed de winning op het milieu en de arbeidsomstandigheden heeft.

De verf- en drukinktindustrie bestaat voornamelijk uit kleinere mkb-bedrijven waarvoor de CSRD niet direct van toepassing is. Ze kunnen echter wel vragen krijgen voor input voor de CSRD-rapportage van de klant. "De kleinere, maar ook de grotere VVVF-leden hebben overigens al veel ervaring met het rapporteren van hun prestaties op het gebied van duurzaamheid, veiligheid en gezondheid", vertelt Hagman. Zo brengt de VVVF jaarlijks het Coatings Care-rapport uit. De leden kunnen zo hun prestaties met elkaar vergelijken. De CSRD gaat volgens hem echter veel verder. "Zo gaat het om veel meer gegevens en moet een externe accountant de data verifiëren."

De VVVF organiseerde begin 2024 met Mengend Nederland een webinar voor de leden die niet onder de CSRD vallen, maar wel vragen krijgen van klanten en leveranciers over bijvoorbeeld de onderbouwing en certificering van hun producten. Vooralsnog lijkt het aantal vragen mee te vallen (zie kader).

RIGO VERFFABRIEK: SCHUIF DE CSRD NIET VOOR JE UIT

Het aantal vragen over de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) dat RIGO Verffabriek krijgt van klanten en leveranciers voor hun duurzaamheidsrapportages, lijkt vooralsnog mee te vallen. Wel merkt het bedrijf volgens directeur Henriëtte Westerhoven-Beaujon, een groeiende vraag naar onderbouwing en certificering van hun duurzame producten. Zo vragen opdrachtgevers in aanbestedingen steeds vaker om een Environmental Product Declaration (EPD). Het document bevat informatie over verschillende milieueffecten, zoals energieverbruik, CO₂-uitstoot, grondstofgebruik en afvalproductie.

Ook zaken als een gelijke beloning van medewerkers, diversiteit en goed bestuur, die deel uitmaken van de CSRD, komen regelmatig terug bij aanbestedingen. De directeur adviseert andere mkb-bedrijven om niet te lang te wachten om zich in de richtlijn te verdiepen. "Ze gaan er wel mee te maken krijgen, linksom of rechtsom." Een groot thema is volgens haar de herleidbaarheid van het gebruik van grondstoffen. "Kent u de volledige keten die uw grondstoffen of producten hebben afgelegd?" Een belangrijk advies: schuif het niet voor je uit en laat je tijdig informeren over de CSRD, want de verplichtingen en vragen zullen alleen maar toenemen.

PV-PROJECTEN

Wilt u weten hoe u kunt verduurzamen?

- ✓ Vrijblijvende analyse energieverbruik
- ✓ Optimaal rendement d.m.v. Energie Management
- ✓ Turn key installaties
- ✓ Specialist in complexe situaties
- ✓ Actief in heel Nederland en thuis in de Chemie

Bel ons voor gratis advies
085-3034 740

Doe de check op
WWW.PV-PROJECTEN.NL

STERKE FUNDERING DUURZAAMHEIDSVERSLAGGEVING BIET AKZONOBEL SPRINGPLANK VOOR INVOERING CSRD

AkzoNobel behoort tot de eerste groep grote beursgenoteerde ondernemingen die volgens de CSRD-richtlijn moeten rapporteren. Vanaf 2025 rapporteert AkzoNobel over het jaar 2024, en het bedrijf werkt nu al intensief aan deze overgang. "Om goed voorbereid te zijn, hebben we in ons jaarverslag over 2023 de structuur van de richtlijn al aangenomen", zegt de woordvoerder van AkzoNobel. "Hiervoor hebben we een dubbele materialiteitsanalyse uitgevoerd en de rapportagevereisten geselecteerd waaraan wij moeten voldoen."

In het duurzaamheidsverslag van 2023, gepubliceerd in 2024, rapporteert AkzoNobel al over ongeveer 75 indicatoren, en naar verwachting zal dit aantal in 2024 verder toenemen. "Het helpt dat we al een sterke basis in duurzaamheidsverslaggeving hebben," vervolgt de woordvoerder. "Dat biedt ons een springplank om de CSRD in te voeren." AkzoNobel rapporteert over diverse afvalprestatie-indicatoren, zowel in eigen operaties, als bijvoorbeeld het vergroten van het aandeel post-consumer gerecycled plastic in de verfemmers van het bedrijf.

Ketenpartners worden actief in het proces betrokken. Het bedrijf vergaart al jaren informatie van toeleveranciers over belangrijke onderwerpen, zoals de CO₂-voetafdruk en gepaste zorgvuldigheid op het gebied van mensenrechten. "Met name op de CO₂-voetafdruk hebben wij veel vooruitgang geboekt om leverancier-specifieke koolstofdata te verkrijgen", stelt de woordvoerder. "Daardoor worden onze gepubliceerde data steeds transparanter en nauwkeuriger."

De verfproducent maakt geen aparte rapportage over Nederland. Het bedrijf consolideert op hetzelfde niveau als haar financiële rapportage en levert geen landspecifieke rapportages op.

CSRD

Toename regeldruk

Er waait inmiddels een andere politieke wind in Europa. In hoeverre heeft dat nog gevolgen voor de reikwijdte en de inspanningen van bedrijven voor de CSRD? De Europese Commissie zet in op het verminderen van de regeldruk. Mario Draghi, de oud-president van de Europese Centrale Bank, uitte in september nog kritiek op de richtlijn en andere EU-duurzaamheidsregels. In zijn rapport over de toekomst van de Europese concurrentiepositie benadrukt Draghi dat de complexiteit van de regelgeving en de hoge nalevingskosten een belemmering kunnen vormen voor innovatie en economische groei, vooral voor het mkb.

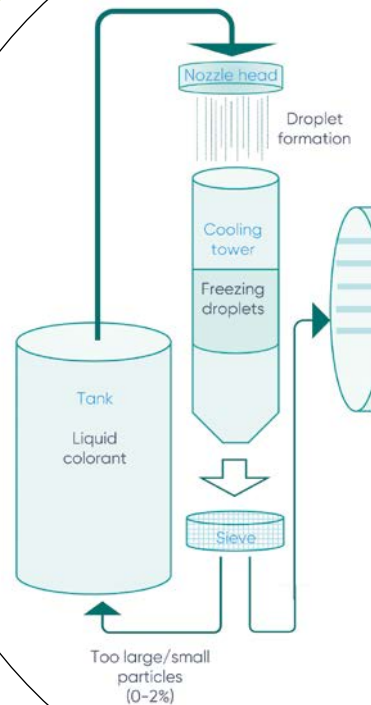
Verdienmodel

Ook de Eerste en Tweede Kamer in Nederland zijn bezorgd over de nalevings- en uitvoeringskosten, de complexiteit van de regelgeving en de onduidelijke vereisten. Nederland loopt, net als 16 andere lidstaten, achter met de invoering van de CSRD, reden voor de Europese Commissie om een inbreukprocedure te starten. De VVVF houdt de ontwikkelingen nauwlettend in de gaten.

De CSRD pakt volgens Hagman vooral goed uit voor adviesbureaus. Die hebben in Europa de afgelopen maanden (tien)duizenden nieuwe medewerkers aangenomen om ze te ondersteunen bij de invoering van de complexe regelgeving. "Een nieuw verdienmodel. Bedrijven zijn hier veel geld aan kwijt, wat ze dan niet kunnen investeren in verduurzaming van de producten."

VAN LINKS NAAR RECHTS: **BARRY MISQUITTA** (VIBRANTZ PRESIDENT OF COLOR SOLUTIONS), **MICHAEL WILSON** (VIBRANTZ CEO), **MARTIJN KUNNEN** (VIBRANTZ DIRECTOR OF COMMERCIAL EMEA AND GLOBAL STRATEGY COLORANTS) EN **HANS VERHEIJEN**, BURGEMEESTER VAN SITTARD.

VIBRANTZ START BOUW NIEUWE PRODUCTIE- FACILITEIT VOOR PEARLS

Het van oorsprong Amerikaanse bedrijf Vibrantz Technologies gaf 10 september het startsein voor de bouw van een nieuwe productiefaciliteit in Sittard.

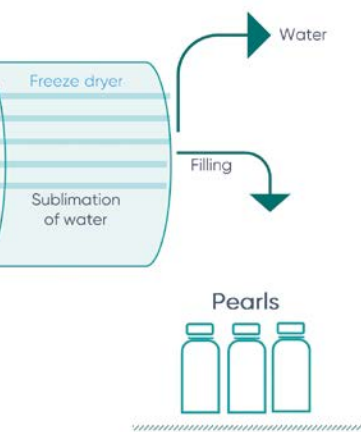
Hier zal naar verwachting vanaf begin 2026 de productie plaatsvinden van Pearls: een innovatieve oplossing voor het tinten van watergedragen verven. Martijn Kunnen, Director of Commercial EMEA & Global Strategy Dispersions bij Vibrantz, vertelt over het proces van idee naar uitvoering: "Het idee was simpel, de reis uitdagend, maar het is ons gelukt."

TINTEN WATERGEDRAGEN VERVEN BEDACHT BIJ KOFFIEMACHINE

TEKST: SABINE BISON
FOTO'S: VIBRANTZ/BISONDER PRODUCTIES

Vibrantz Technologies ontwikkelde Pearls als een milieuvriendelijke en kostenefficiënte oplossing voor het tinten van watergedragen verven. De gekleurde bolletjes bevatten geen oplosmiddel, geen biociden en minder additieven. Volgens Vibrantz is Pearls het eerste en enige droge tintsysteem dat klanten zowel volumetrisch als gravimetrisch kunnen doseren om de gewenste kleuren te creëren.

Het idee voor Pearls ontstond twaalf jaar geleden, naast de koffiemachine. "Samen met collega's Jeroen Hofman en Peter Thommassen fantaseerde ik over een totaal nieuwe manier om watergedragen verven te kleuren," vertelt Kunnen. "Ons idee was zo afwijkend dat we besloten het onderzoek in het geheim in de kelder van ons kantoor in Finland uit te voeren, en niet in Nederland. We bedachten zelfs een codenaam: Tula."

Slechts een select groepje mensen had toegang tot de onderzoeksräume. Na uitvoerige tests en evaluaties kwam Thommassen op een gegeven moment met een monster en de woorden: 'het werkt!'. Kunnen ging er vervolgens de markt mee in. Door Pearls in een glas water te roeren, waardoor het water kleurde, wist hij klanten te enthousiasmeren voor de potentie van deze innovatie.

Vroege adaptatie en productontwikkeling

Een andere uitdaging was om het management te overtuigen om miljoenen te investeren zonder klanten en slechts een monster om de markt te interesseren. "We bedachten het 'early adaptor concept' en werkten samen met partijen die in het product geloofden," zegt Kunnen. Een engineer kwam bij het team om de dispensers voor de Pearls mede te ontwerpen. Het bedrijf zette in de bestaande fabriek in Sittard een kleinschalige productielijn op voor de eerste batches. De eerste Pearls-dispensers kwamen in 2022 op de markt.

Pearls bieden volgens Kunnen een eenvoudig en onderhoudsarm kleurenmengsysteem. Naast de voordelen van geen biociden en oplosmiddel, hebben de Pearls een lange houdbaarheid van minimaal vier jaar. De dispenser werkt zonder slangen, pompen en roerwerken. Dit leidt tot lagere kosten en snellere service in de winkel, omdat de medewerker de dispenser zelf kan onderhouden.

Wereldwijde ambities

De nieuwbouw in Sittard is de eerste stap in een wereldwijde uitbreiding, met faciliteiten gepland in Amerika en andere regio's. Het nieuwe pand komt naast de bestaande colorant fabriek van Vibrantz. Behalve een grootschalige productieinstallatie komt er ook ruimte voor onderzoeks- en ontwikkelingslaboratoria.

"We bouwen de eerste fabriek in Nederland omdat we de Pearls hier doorontwikkelden", licht Kunnen toe. "En we lanceren de technologie eerst op de Europese markt."

De voorbereidingen zijn gestart om ook in Amerika een fabriek te bouwen. Vibrantz streeft er volgens hem naar om wereldwijd vier productiefaciliteiten voor de Pearls-technologie te realiseren. De onderneming investeert ongeveer 18 miljoen euro in de nieuwe fabriek in Nederland en heeft een jaarlijkse productiecapaciteit van 1,2 miljoen liter.

Kunnen blikt terug: "Het was een dynamische periode met veel uitdagingen. Maar nu zijn we klaar om op te schalen en kunnen we zeggen: het is ons gelukt."

'Ons idee was zo afwijkend dat we besloten het onderzoek in het geheim uit te voeren'

Why **only** recycle, **reuse too!** With our circular packaging solutions (CIPACKS) we help you to close the circular loop together. We offer you a total solution for your company to change to a circular economy through reuse when possible, recycle when not and use these materials for the production of new circular packaging.

 EuroMouldings
PART OF AST

SENS INTERCLEAN
PART OF AST

We are part of AST Kunststoffverarbeitung GmbH. Please visit our websites for more information:
cipacks.com | euromouldings.com | sandermangroup.com | ast-kanister.de

VEILIG OP WEG

Zit de lading verf of lijm goed vast?

Vastsjorren of insluiten van lading of net over lading?
Voor het juiste antwoord: doe de VVVF / VLK Transport
Awareness Training. En leer meer over pictogrammen.

VVVF/VLK praktijktraining voor logistiek- en magazijnmedewerkers

ADR verplicht bedrijven om werknemers die betrokken zijn bij het vervoer van gevaarlijke goederen, op te leiden overeenkomstig 1.3.2 van de ADR-wetgeving voordat zij verantwoordelijkheden op zich nemen. De VVVF/VLK Transport Awareness training is hier een invulling van.

Neem voor meer informatie of voor een login contact met ons op:

VVVF en VLK, Loire 150, 2491 AK Den Haag, tel. 070 444 0680, info@vvvf.nl en info@vlk.nu

THEMABIJEENKOMST INSPIREERT BEDRIJVEN
TOT VEILIGE EN DUURZAME WERKMETHODEN

VERF& INKT#VEILIG

Ruim vijftig VVVF- en VLK-leden namen 2 oktober deel aan de jaarlijkse themabijeenkomst over veilig en gezond werken en zorg voor het milieu. Deze keer was PPG Coatings in Amsterdam gastheer. Sitemanager **Bert Dijkema** verwelkomde de deelnemers, waarna enthousiaste en goed geïnformeerde oud-medewerkers de deelnemers rondleidden door de productie- en opslagfaciliteiten.

FOTO'S: BISONDER PRODUCTIES

Gedurende de dag boden workshops en lezingen de VVVF-en VLK-leden praktische kennis en inspirerende voorbeelden. Zo gaf **Joost Scheepers**, HSE-manager bij AkzoNobel, een workshop over het meten van blootstelling aan geluid en gevaarlijke stoffen met behulp van Video Exposure Monitoring. Met de resultaten kunnen bedrijven gericht maatregelen treffen.

Ook was er aandacht voor de ontwikkeling dat bedrijven steeds meer Oost-Europese werknemers inzetten. **Hans Stegema**, senior projectmanager gevaarlijke stoffen bij EvoFenedex, begeleidde een interactieve workshop hierover met de vraag hoe deelnemers zorgen voor een veilige werkomgeving als er een taalbarrière is. Deelnemers kregen tips, zoals het inzetten van een

buddy, het stellen van eisen aan derden en het ontwikkelen van materiaal in verschillende talen.

Theo Leuwerink, milieuspecialist bij Tata Steel Nederland, vertelde over alle metingen die het staalbedrijf in IJmuiden uitvoert, waaronder de inzet van e-neuzen. Het bedrijf voert de metingen uit met geaccrediteerde meetbureaus en gebruikt de uitkomsten in de communicatie met omwonenden.

Reinoud van der Auweraert, milieuconsultant bij Tauw, stelde dat de discussie over ZZS-emissiebeperkende maatregelen complex is en blijft. Sommige voorgestelde maatregelen zijn qua kosten niet haalbaar en kunnen zelfs leiden tot bijkomende schadelijke stoffen (NOx). Hij adviseerde om hier-

over het gesprek met de Omgevingsdienst aan te gaan.

Ralph Wentel, QHSE-adviseur bij BMD Advies, lichtte de arbeidshygiënische strategie toe. Hij zette de maatregelen die een bedrijf moet treffen om ervoor te zorgen dat het werk gezond en veilig wordt gedaan, nog eens op een rij.

De themabijeenkomst bracht weer veel praktische kennis en bood de deelnemers waardevolle inzichten om arbobeleid en milieuwetgeving effectief toe te passen in hun bedrijf. Bedrijven werden aangemoedigd om niet alleen te voldoen aan de wetgeving, maar om ook zelf initiatief te nemen in het ontwikkelen van veilige en duurzame werkmethoden.

VEILIGHEIDS TIPS

Zorg voor een veilige rit, als je op een vorkheftruck zit!

Blijf alert.

In 70% van de ongelukken speelt een gebrek aan alertheid, motivatie of betrokkenheid een rol. Zorg dus dat je je altijd bewust bent van je omgeving en houd rekening met het onverwachte.

Maak oogcontact.

Maak als bestuurder oogcontact met nabije personen. Veel ongevallen met heftrucks gebeuren doordat mensen elkaar niet gezien hebben.

Zorg voor vrij zicht.

Plaats de lading zo dat deze je zicht niet verspert. Als dit niet mogelijk is, rij dan achteruit.

Let op bij wegrijden.

Niet alleen tijdens het rijden is er kans op een ongeluk. Wegrijden of onverwachte bewegingen bij stilstaan kunnen ook gevaarlijk zijn.

Voetgangers: hou je aan de regels.

Loop alleen op de aangewezen paden en let extra goed op wanneer er heftrucks in de buurt rijden. In een veilige omgeving nemen ook voetgangers verantwoordelijkheid.

Richt de werkvloer slim in.

Denk na over het aanbrengen van fysieke scheidingen tussen voetgangers en heftrucks, duidelijke belijningen en het opstellen van een verkeersplan.

Deze poster is een uitgave van de VVVF (verf en inkt) en de VLK (lijmen en kitten) in het kader van veilig en gezond werken. De VVVF en VLK ondersteunen bedrijven bij het verbeteren van veiligheid in hun bedrijf. U kunt bijvoorbeeld een bezoek aanvragen van een zogenaamde buddy: een HSE-expert uit de achterban die langskomt om onafhankelijke, praktische tips en aanwijzingen te geven over arbo en veiligheid binnen het bedrijf. Neem voor meer informatie contact met ons op. VVVF en VLK, Loire 150, 2491 AK Den Haag, tel. 070 444 0680, info@vvvf.nl, info@vlk.nl

ZET CIRCULARITEIT OP 1

Procesmachines worden nog steeds weggedaan wanneer ze overbodig zijn geworden en dat vinden wij zonde.

In het hergebruiken van overtollige procesmachines zit namelijk nog veel waarde én het is beter voor het milieu.

Bent u op zoek naar nieuwe machines voor uw productieproces? Overweeg dan eens de vele voordelen van gebruikte machines van Foeth:

- ✓ **Grootste voorraad - meeste keus**
- ✓ **Machines zijn direct leverbaar**
- ✓ **Betrouwbare en bewezen kwaliteit**
- ✓ **Inruil en verkoop aan Foeth mogelijk**

Daarnaast voorkomt de inzet van een gebruikte machine de uitstoot van gemiddeld 4,43 ton CO₂ die vrijkomt bij de productie van een nieuwe!

Ga voor groen en profiteer!

FOETH

REUSE TO REDUCE

PREMIUM KWALITEIT MACHINES

2800+ ITEMS OP VOORRAAD

VOLLEDIG GETEST EN GEREVISEERD

TECHNISCHE EXPERTISE EN SUPPORT

‘Mijn werk combineert complexe wetenschap met de ambachtelijke wereld van verf’

TEKST: HARRY MOS
FOTO: NIEUWE BEELDEN MAKERS

“Sinds 2020 werk ik bij AkzoNobel. Vóór die tijd behaalde ik aan de Universiteit van Utrecht eerst een bachelor Scheikunde en daarna een master Nanomaterials: Chemistry & Physics. Aansluitend deed ik promotieonderzoek aan het Van 't Hoff Laboratorium voor Fysische en Colloid Chemie. Meteen na mijn promotie kon ik in deze baan aan de slag. Ik zal nooit vergeten dat ergens in de eerste paar maanden een ervaren collega tegen me zei: ‘Succes en mijn medeleven dat je aan het kortste eind hebt getrokken...’, toen hij hoorde dat ik onderzoek ging doen naar een watergedragen hamerslagverf. Nu, vier jaar later, hebben we als team niet alleen een prototype voor die verf ontwikkeld, maar slaagden we daar ook nog eens in zónder te hoeven inleveren op de kwaliteit en het uiterlijk van oplosmiddelgedragen voorgangers in ons Hammerite Ultima-gamma. Ik ben er echt heel trots op dat ik als nieuwe onderzoeker dit project mocht trekken en dit resultaat kon afleveren. Natuurlijk, ‘vier jaar’ klinkt lang. Maar die tijd heb je echt nodig. Bij de start van zo’n onderzoek weet je immers niet naar welke bouwstenen je precies op zoek bent. Je begint feitelijk bij ‘nul’. Maar het is al die moeite zeker waard als je verduurzaming serieus neemt. ‘Paint the future’ luidt onze slogan. Als verfproducenten hebben wij invloed op de wereld van morgen. We doen ons best om die zo mooi mogelijk te maken door onze footprint te verkleinen. Het is fijn om daaraan actief te kunnen bijdragen.

Maar..., ik vind mijn werk óók leuk. Vooral omdat het zeer complexe wetenschap combineert met de ambachtelijke wereld van verf. Omdat een verf al snel een stuk of tien ingrediënten heeft, is het heel lastig om te begrijpen welke ingrediënten samen zorgen voor een bepaalde eigenschap. Maar tegelijkertijd sta je rechtstreeks in contact met het product. Al je zintuigen worden aangesproken als je verf maakt; meestal kun je al op het lab zien, voelen en ruiken of je iets goeds in handen hebt. Minder leuk van werken met verf is dat het een gigantische troep geeft als je een foutje maakt. Voor mij zijn er weinig dingen zo frustrerend als een productieve dag op het lab die onderbroken wordt omdat ik per ongeluk één van mijn eigen potjes verf omgestoten heb...

Ik hoop én verwacht dat ik hier nog lang zal blijven werken. Het is een fijne plek en ook aan het werkaanbod zal het niet liggen. Bij de meeste verven, lakken en coatings zijn nog veel slagen te winnen als het erom gaat duurzamere alternatieven te ontwikkelen. Ook door de opkomst van biobased, waarbij je in plaats van olie steeds vaker natuurlijke grondstoffen gebuikt. Bij ons in het lab zijn we inmiddels weer met een andere productgroep bezig: autolak. We ontwikkelen een nieuwe oplosmiddelgedragen kleurloze afwerkingslaag die boven op de primer en de kleurlak wordt aangebracht. Dat doen we niet alleen omwille van nóg betere eigenschappen, maar ook hier voor verdere verduurzaming van het product.”

HOE ZIET FRANS' WERKDAG ERUIT?

“Sinds ruim een jaar ben ik trotse vader van een dochter. We wonen met ons gezin in Houten. Op werkdagen reis ik met het openbaar vervoer naar de AkzoNobel-vestiging in Sassenheim. Een typische werkdag begint voor mij om 08.00 uur en eindigt om 16.30 uur. Het grootste deel van de dag ben ik bezig met het project dat op dat moment loopt. Dat gaat altijd om het maken van nieuwe verf. Die breng ik aan op diverse ondergronden, om vervolgens de natte én de gedroogde verf te analyseren. Daarna verwerk en interpreteer ik die analyses. De (hopelijk) nieuw opgedane kennis gebruik ik dan om weer een nieuw, nóg beter product te maken, dat ik vervolgens op dezelfde manier analyseer. Tussendoor zijn er dan natuurlijk de bijkomende werk- en teambesprekingen. Terug in Houten maak ik vooral tijd voor mijn dochtertje. Bijzonder om mee te maken, is hoe zo’n dreumes de wereld ontdekt en zich ontwikkelt. Is er tijd over dan sport ik graag. Ik mountainbike en net als veel leeftijdgenoten – juist in mijn studietijd werd die sport heel populair – doe ik aan boulderen (een bijzondere discipline binnen de klimsport, red.). Daarnaast speel ik graag een bordspel of een computerspel. Maar lezen vind ik ook heel spannend.”

De verf- en drukinktindustrie biedt tal van leuke banen. Maar wat houdt dat werk in de praktijk precies in? Verf&Inkt Magazine vraagt het de mensen zelf. Voor deze rubriek zijn we ook op zoek naar onderzoekers. Opgeven kan via hooijdonk@vvvf.nl

FRANS DEKKER WERKT ALS ONDERZOEKER IN HET EXPERTISE CENTER FORMULATION SCIENCE VAN AKZONOBEL PAINTS & COATINGS.

BEROEP IN BEELD

Your reliable supplier for raw materials

Binder

TiO₂ and Mineral Fillers

Additives

Sustainable raw materials

ilse.koks@stockmeier.com
www.stockmeier.com

Find out more about our products
for the Benelux countries

Diva*

***a challenging raw material**
[highly flammable, explosive]

**The more complex it is to handle raw materials,
the more we are in our element!**

We Love Ingredients.

Raw materials automatically
converting | storing | dosing | conveying | weighing | screening

[We also stand for
simple solutions ...]

AZO.

www.azo.com

ADV BIJ PARTTIME DIENSTVERBAND

VRAAG

Hebben medewerkers die parttime werken recht op ADV-uren?

ANTWOORD

Bij een fulltime dienstverband heeft een werknemer volgens de cao voor de bereide verf- en drukinktindustrie in totaal 11,5 ADV-dagen per jaar. Een werknemer die bijvoorbeeld drie dagen werkt, heeft recht op 0,6 keer 11,5 ADV = 55 uur en 12 minuten per jaar.

Medewerkers die parttime werken hebben naar rato van hun dienstverband recht op ADV-uren. Als een medewerker van een fulltime dienstverband naar parttime gaat, wordt het aantal ADV-uren pro rato verminderd.

VERLOFUREN KOPEN BIJ PARTTIME DIENSTVERBAND

VRAAG

De cao biedt de mogelijkheid om bovenwettelijke verlofuren te kopen, maximaal 5 dagen (40 uur). Hoe werkt dat met iemand die parttime werkt?

ANTWOORD

In de cao voor de bereide verf- en drukinktindustrie is in artikel 1, sub f over de deeltijdwerker bepaald dat de bepalingen van deze cao naar rato van de individuele arbeidsduur gelden, tenzij anders staat vermeld. Dit betekent dat de aankoop van de 5 extra verlofdagen geldt voor een voltijdsdienstverband en bij parttimers naar rato wordt berekend.

VERKOOP MENGSELS VOOR PROFESSIONALS ONDER VOORWAARDEN OOK VOOR CONSUMENTEN

VRAAG

Mogen mengsel/stoffen die alleen voor industriële en professionele toepassingen zijn, online worden verkocht? Zoals bijvoorbeeld mengsels met stoffen met een CLP CMR 1A- of 1B-classificatie boven de 0,1% (resp. 0,3% voor R-stoffen).

ANTWOORD

Dat mag wel, maar er zijn aanvullende verplichtingen. REACH onderscheidt drie typen gebruikers van chemische stoffen en mengsels:

- industriële gebruikers
- professionele gebruikers
- consumenten

Deze REACH-verordening verbiedt de verkoop aan consumenten van chemische producten waarvan veilig gebruik enkel is aangetoond voor industriële en professionele toepassingen. Elke chemische stof of mengsel dat aan het algemeen publiek te koop wordt aangeboden (inclusief online verkoop) en waarbij de verkopen niet gecontroleerd worden, wordt beschouwd als beschikbaar voor consumentengebruik.

Als chemische stoffen of mengsels worden verkocht aan professionele en industriële gebruikers, zijn aanvullende controlestappen nodig. Deze stappen moeten voorkomen dat de consument deze producten aanschaf, omdat ze zijn bedoeld voor kundige/getrainde werknemers in een gecontroleerde omgeving. Ook moet een veiligheids-

informatieblad aan de professionele en industriële gebruiker beschikbaar worden gesteld (waar dat vereist is).

ONDERGRENS VOOR VERPAKTE GEVAARLIJKE STOFFEN ONDER PGS15

VRAAG

Door de strengere classificaties van conserveringsmiddelen worden steeds meer watergedragen verven en lijmen geclassificeerd als ADR9. Welke gevolgen heeft dat voor wat betreft PGS15?

ANTWOORD

Volgens de helpdesk van het Informatiepunt Leefomgeving van de overheid (IPL0) is de ondergrens voor gevaarlijke stoffen/mengsels van ADR-klasse 9, die het aquatisch milieu verontreinigen, 1000 kg. Dit staat in het Besluit Activiteiten Leefomgeving (BAL), paragraaf 3.2.9, Opslaan van gevaarlijke stoffen in verpakking. Werkvoorraad valt hier niet onder, en het is nog onduidelijk of beperkte hoeveelheden (Limited Quantities) hieronder vallen. Meer informatie is te vinden op de website van IPL0.

Het ministerie van SZW vindt overigens dat de ondergrens van ADR-klasse 9 op 250 kg ligt, zo blijkt uit de meest recente PGS-15 conceptversie.

De VVVF bepleit al geruime tijd dat ministeries met één stem moeten spreken, omdat het anders voor ondernemers echt niet meer te volgen is.

Meer informatie nodig? Raadpleeg Thema's via www.vvfv.nl/ledennet

VOLG ONS

WETGEVING STOFFEN

BEWIJSLAST POTENTIËLE ZZS LIGT BIJ OVERHEID

De bewijslast voor regulering van potentiële Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) ligt bij de overheid. Dat staat in een recente factsheet van parlement en wetenschap, waarin wordt ingegaan op het voorzorgbeginsel. Bij wetenschappelijke onzekerheid over mogelijk schadelijke gevolgen voor het milieu of de volksgezondheid stelt het voorzorgbeginsel dat het gerechtvaardigd kan zijn om te vragen deze risico's te beheersen. Bewijs leveren voor de noodzaak daarvan, kan echter moeilijk zijn, maar dat betekent niet dat de bewijslast

dan omgekeerd kan worden en dat bedrijven moeten aangeven waarom een stof géén ZZS is. Anderzijds kan het verzwijgen van ZZS-eigenschappen, ondanks de verleende vergunning, tot een onrechtmatige daad leiden.

Informatie: VVVF-ledennet

CEPE DIET WERKDOCUMENT IN VOOR MENGSELS IN KUNSTSTOF EMMERS

CEPE heeft haar werkdocument 'Transportbepalingen voor kleine hoeveelheden milieugevaarlijke verven, drukinkten en aanverwante materialen' ingediend bij de UN GHS. Het document is bestemd voor de vergadering van deskundigen op het gebied van het vervoer van gevaarlijke goederen. CEPE wil daar een algemene oplossing vinden voor verpakking van mengsels met conserveringsmiddelen die een ADR9-classificatie veroorzaken. Hopelijk zijn er voldoende lidstaten die de CEPE-oplossing steunen. In Nederland heeft de VVVF inmiddels intensief contact over de kwestie met het ministerie van I&W.

Informatie: VVVF-ledennet

EUROPESE COMMISSIE BESPREEKT VERVANGING GEVAARLIJKE STOFFEN MET INDUSTRIE

De Europese Commissie organiseerde op 1 oktober 2024 de tweede workshop over de vervanging van gevaarlijke stoffen. Vertegenwoordigers van FEICA

(lijm en kit), CEPE (verf en inkt) en VVVF/VLK waren erbij. Er werden drie beleidsopties gepresenteerd die een veilige vervanging kunnen versnellen, evenals mogelijkheden om middelen van industrie en autoriteiten efficiënter in te zetten. Bij de verwachte herziening van REACH in 2025-2026 worden de opties verder ontwikkeld.

Informatie: VVVF-ledennet

VERKENNING INTERESSE VOOR ZZS-PROJECTEN

De VVVF/VLK overweegt om in samenwerking met adviesbureau Tauw een praktisch project op te zetten dat bedrijven helpt bij hun verplichtingen rond Zeer Zorgwekkende stoffen (ZZS). Het gaat om een aanvullend webinar over de invulverplichting van de ZZS-emissiedatabase én een branchegericht vermijdings- en reductieprogramma (VRP) om de uitstoot van ZZS te verminderen of te voorkomen. Geïnteresseerde lidbedrijven kunnen zich melden bij Jolanda Neeft van de VVVF/VLK.

Informatie: VVVF-ledennet

22E ATP VAN CLP GEPUBLICEERD

Sinds 20 oktober zijn de bepalingen uit de 22e ATP (adaptation to technical and scientific progress) van kracht, al geldt er een overgangstermijn tot 1 mei 2026. Voor alle wijzigingen in de CLP biedt de VVVF/VLK in december een webinar aan. Hierin wordt meer informatie gegeven over de CLP-revisie.

De wijzigingen in de recente ATP zijn inmiddels opgenomen in VVVF/VLK's Stoffentool, waarin verschillende stoffen staan die mogelijk in de verf-, drukinkt-, lijm- of kitindustrie worden toegepast.

Informatie: VVVF-ledennet

MOGELIJK GROTE IMPACT VOOR ACHTERBAN: 10 CLASSIFICATIEVOOR- STELLEN VOOR HARSEN

De Europese Commissie heeft in lijn met de restrictieroadmap een flink aantal hars- en rosinezuren en hun derivaten voorgesteld om onder andere een Repr 1B-classificatie te krijgen. Mengsels met deze stoffen boven de 0,3% mogen dan niet meer aan consumenten worden verkocht. Ze komen bovendien direct op de niet-limitatieve ZZS- en SZW-lijst en kunnen vervolgens worden opgenomen op de REACH-kandidatenlijst en de autorisatielijst.

Informatie: VVVF-ledennet

BINNENKORT PUBLICATIE VAN HERZIENE CLP

De herziene tekst van de CLP-verordening is in september goedgekeurd in de ENVI-commissie en het Europees Parlement. De Europese milieuministers keurden daarna in oktober de tekst goed. Publicatie van de herziene CLP in het Official Journal of the EU zal naar verwachting eind dit jaar plaatsvinden.

Informatie: VVVF-ledennet

ERP IS NIET LANGER DÈ OPLOSSING, LANG LEVE HET PLATFORMDENKEN

Ook in de verf- en drukinktindustrie geldt: hoe kunnen we slimmer en efficiënter produceren? Digitalisering en automatisering zijn niet langer een optie, maar een noodzaak voor groei en om te voldoen aan de hoge kwaliteitseisen. Bedrijven staan voor de uitdaging om grote hoeveelheden data te beheren en tegelijkertijd flexibel te blijven in een snel veranderende technologische omgeving. Hoe maak je van deze uitdagingen kansen?

Hierop geeft Jacco Klomp, Innovation Director bij Prodware, antwoord. Prodware helpt bedrijven hun digitale toekomst vorm te geven. Als toonaangevende Microsoft Partner biedt Prodware advies-, implementatie- en beheerdiensten op basis van Microsoft-oplossingen zoals Dynamics 365, Microsoft 365, Co-Pilot, Azure en Power Platform. Met een lokaal Nederlands team zijn er altijd korte lijnen en leggen ze de focus op duurzame klantrelaties.

VERSHUIVING VAN ERP NAAR BUSINESSPLATFORMEN

Jacco: "Het traditionele ERP-systeem is jarenlang de kern geweest van productiebedrijven. Maar de wereld verandert en daarmee ook de eisen die aan deze systemen worden gesteld. Ondernemers willen hun kernsystemen integreren met andere tools en snel kunnen inspelen op nieuwe marktontwikkelingen en op veranderende klantvragen. Wat zij nodig hebben is een businessplatform dat alle bedrijfsdata combineert en beschikbaar maakt. Een platform dat niet alleen vandaag de dag werkt, maar ook klaar is voor de uitdagingen van morgen."

"Wij zien deze verschuiving van ERP naar platformen als een kans om bedrijven te helpen een solide basis te leggen voor hun digitale toekomst. Een schaalbaar fundament dat bedrijven de flexibiliteit geeft om stapsgewijs te groeien. Zonder de risico's van een "Big Bang"-implementatie. Het platform zorgt voor integratie van alle datastromen, van grondstoffenbeheer tot milieunormen, zodat bedrijven hun productie kunnen optimaliseren en efficiënter kunnen reageren op markttrends. Voor Baril Coatings resulteerde dit o.a. in ondersteuning in haar duurzaamheidsdoelen door realtime data-analyse.

DUURZAME SAMENWERKINGEN

Jacco: "De echte waarde van digitalisering ligt in de manier waarop bedrijven in staat zijn om technologie toe te passen om de lange (en korte) termijn doelen te bereiken. Bedrijfsbehoeften veranderen voortdurend, evenals de mogelijkheden van technologische oplossingen. Om dit goed

te benutten en de klanten te begeleiden in het uitnutten van deze waarde, zetten wij in op het opbouwen van duurzame klantrelaties."

"Dit betekent dat we niet alleen technologie leveren, maar ook fungeren als een strategische partner die meedenkt over de toekomst. Met onze diepgaande branchekennis helpen we bedrijven om nieuwe technologieën succesvol te integreren en zo hun concurrentiepositie te behouden."

CONCLUSIE: SAMEN SLIMMER PRODUCEREN

Digitalisering en automatisering zijn essentieel voor de toekomst van de industrie. Het is belangrijk om een partner te kiezen die begrijpt waar jouw bedrijf staat en strategische vragen stelt om het volledige potentieel te benutten. Wat zou het betekenen als jouw bedrijf écht alles uit de toekomst kon halen?

Prodware Nederland
Hogeweg 87-93
5301 LK Zaltbommel

+31 418 683 500

prodware

VERFBLIKOPENER.NL

Made in Solingen / Germany

**ADVERTEREN?
DAT KAN IN DE
VOLGENDE EDITIE
VAN VERF&INKT!**

Meer informatie:
Mooijman Marketing & Sales
070 - 323 40 70 / dm@mooijmanmarketing.nl

KERN SAUTER

180 YEARS since 1844
KERN & SOHN

**KLEUREN-
SPECTROMETER
KERN JCS**

KLEUR EXACT GEDEFINIEERD

 nauwkeurig
betrouwbaar
veelzijdig

 www.kern-sohn.com

PROFESSIONAL MEASURING

EUROPA ACTUALISEERT REACH RESTRICTION ROADMAP

De Europese Commissie werkt regelmatig de lijst van stoffen met een restrictie bij. De laatste keer werd deze 'REACH Restriction Roadmap' per 1 juli geactualiseerd. Meer informatie is te vinden op VVVF-ledennet.

WETGEVING DUURZAAMHEID

VVVF IN GESPREK MET VERPACT OVER VERPAKKINGEN EN TARIEF

Producenten die jaarlijks meer dan 50.000 kilo aan verpakkingen op de markt brengen, moeten geld afdragen aan Verpact voor de inzameling en recycling daarvan. De tarieven zijn de laatste jaren echter aanzienlijk gestegen, terwijl verfemmers niet worden gerecycled. Dat is een doorn in het oog voor de VVVF. Leden vallen vaak in het hogere tarief, omdat ze meer dan 18% van hun producten aan consumenten leveren. Verpact heeft toegezegd samen met de VVVF naar een eerlijkere oplossing te willen zoeken. Informatie: VVVF-ledennet

RECOAT-PROJECT VOOR BIOBASED GRONDSTOFFEN

Het project RECOAT van de VVVF en VLK startte met een kick-offbijeenkomst op 26 sep-

tember samen met Wageningen Food & Biobased Research. De aanwezigen kregen een goed beeld van de stand van zaken van biobased en kunnen dat verdiepen door in opvolgende workshops concreet aan de slag te gaan met de aangeboden biobased-monsters. De kick-off kende een enthousiaste handen-uit-de-mouwensfeer. In november werd de eerste workshop gehouden met parallelsessies voor een meer praktische uitwisseling met agrarische concerns die biobased grondstoffen leveren. In maart 2025 vindt de tweede workshop plaats met één op één sessies, zodat de coatingsproducenten daarna testen kunnen uitvoeren op hun producten. Informatie: VVVF-ledennet

MEESTE MICROPLASTICS IN MILIEU DOOR SLIJTENDE BANDEN

Het RIVM publiceerde 1 oktober een rapport over de bronnen van microplastics in het milieu. Dit wijkt sterk af van waar Brusselse beleidsmakers van uitgaan: het rapport van EA (Environment Action). Op basis van berekeningen wordt verf daarin aangewezen als de grootste veroorzaker van verwerking-microplastics in het milieu. De berekende emissies waren extreem; bijvoorbeeld na twaalf jaar zou alle lak van een auto zijn afgesleten. De onderbouwde reactie van CEPE op het rapport werd door de Europese Commissie echter terzijde gelegd. Het RIVM komt met een andere lijst van bronnen, waarbij autobanden, kunststofpallets en macroplastics (grotere plastics

die uiteenvallen tot microplastics) bovenaan staan. Verf komt op de zevende plaats. Informatie: VVVF-ledennet

VVVF VOERT PILOT UIT VOOR INZAMELING VERF IN REGIO NIJMEGEN

Om te verkennen wat de mogelijkheden zijn van verfinzameling en de verwerking ervan, voerde de VVVF vanaf 21 oktober 2024 een pilot uit. In de regio Nijmegen en omgeving konden schilders gedurende twee weken hun verfrestanten inleveren bij deelnemende groothandels. Verfreycler InterChem haalde de reststromen op en verwerkte deze zoveel mogelijk tot nieuwe verf. De twee grote duurzaamheidsopgaven van dit moment – circulariteit en de reductie van CO₂-uitstoot – zijn nauw met elkaar verbonden. Door minder nieuwe grondstoffen te gebruiken wordt CO₂-uitstoot vermindert, zowel bij de winning als bij de afvalverwerking. Indicatief onderzoek van de VVVF in 2023 liet zien dat de grootste CO₂-uitstoot van verf ligt bij de grondstoffen (ongeveer 75%) en de afvalfase (ongeveer 10%). Hergebruik en recycling in de afvalfase zorgt ervoor dat de CO₂-uitstoot vermindert. Informatie: VVVF-ledennet

WEBSITE VOOR VVVF MET TIPS VOOR ENERGIEBESPARING

Op verzoek van de VVVF (verf en inkt) en de VLK (lijm en kit)

is een online tool gemaakt met praktische informatie voor energiebesparing. Uitvoerder is DEB.nl die mkb-ondernemers hulp en nuttige tips geeft bij het verduurzamen van hun bedrijf. Recent is de Quickscan aan de tool toegevoegd. Deze scan geeft eenvoudig inzicht in mogelijkheden voor (verdere) energiebesparing. Informatie: VVVF-ledennet

AFWACHTEN OF VERF IN EERSTE WERKPLAN VAN ECODESIGN-VERORDENING KOMT

De VVVF heeft vernomen dat verf mogelijk toch niet zal worden opgenomen in het eerste Ecodesign-werkplan. De reden hiervoor is dat de Commissie beperkte capaciteit heeft en zeker wil zijn dat ze binnen de gestelde termijn producteisen kan opstellen. Het werkplan zal in april 2025 worden gepubliceerd.

De in 2024 herziene Ecodesign-verordening maakt het mogelijk om duurzame producteisen te stellen aan productgroepen en materialen. Ook krijgen deze producten een digitaal productpaspoort. Textiel, meubels, aluminium, ijzer en staal lijken wel in het eerste werkplan te worden opgenomen. Verf stond op de shortlist voor opname en zal waarschijnlijk op een later moment worden toegevoegd. Werkplannen van de Europese Commissie hebben een looptijd van 3 jaar; in 2028 is de volgende mogelijkheid voor opname in een werkplan.

Bent u al klaar voor PGS 31?

Nieuwbouw *PGS 28, 30, 31*
Onderhoud en herstel *BRL-K903/08*
Keuring en inspectie *SIKB 7800*

Advies: info@emsbroek.nl of +31 575 743 530

EMSBROEK NL
 tank & chemie installaties

Emsbroek B.V. • Nijverheidsweg 2 • 7251JV • Vorden

DÉ COATINGTECHNOLOGIE OPLEIDING VAN NEDERLAND SINDS 1992!

De meest vooraanstaande coating experts (universiteiten en multinationals) uit binnen- en buitenland brengen de cursisten op de hoogte van de key backgrounds op het gebied van de coatingtechnologie. De nadruk van deze post-academische opleiding ligt op het verbreden en verdiepen van specifieke kennis en vaardigheden in de wereld van verven en coatings.

Voor wie?
 De coatingtechnologie modules zijn geschikt voor scheikundigen, natuurkundigen, materiaalkundigen die werkzaam zijn in de R&D van universiteiten en coating- / verfbedrijven.

Het 'Coating Technology programme 2025' bestaat uit 3 modules en zijn in willekeurige volgorde (in het Engels) te volgen:

- Module 1: Polymer Chemistry / Physics & Colloid Systems & Material Properties
- Module 2: Binder Chemistry & Film Formation
- Module 3: Paints: Formulation, Preparation & Properties

Aanmelden voor de Coating Technology cursus kan via onze site www.ptn.nu of scan de onderstaande QR-code:

ARBEID

AFRONDING ARIE-PROJECT EN NU VERDER

De VVVF en VLK hebben het afgelopen jaar het ARIE-project uitgevoerd. ARIE staat voor aanvullende risico-inventarisatie en -evaluatie. Bij de invoering ervan schatte de overheid dat het per bedrijf zestien uur zou duren, maar dat is niet realistisch. De invoering van deze verplichting is erg arbeidsintensief. Reden voor de VVVF/VLK om dit gezamenlijk op te pakken met een externe adviseur en ondersteuning vanuit Veiligheid Voorop. Met de totstandkoming van het brancheplan is het project afgerond. Bedrijven zijn nu bezig dit brancheplan te verfijnen tot een bedrijfsspecifieke aanpak. De VVVF ondersteunt de bedrijven hierbij en is in gesprek met de Arbeidsinspectie. Informatie: VVVF-ledennet

NEDERLAND SCOORT HOOG MET PENSIOENSTELSEL

Het Nederlandse pensioenstelsel is opnieuw beoordeeld als het beste ter wereld, zo blijkt uit onderzoek van adviesbureau Mercer en het Amerikaanse Chartered Financial Analyst (CFA) instituut. Dankzij jarenlang sparen en sterke regelgeving krijgen gepensioneerden hier relatief veel pensioen. De sterke punten blijven overeind in het nieuwe pensioenstelsel, waarin pensioenen niet langer uit een collectieve pot worden betaald,

maar via individuele spaarpotjes die worden belegd. De verf- en drukinktindustrie heeft begin oktober het transitieplan hiervoor ingeleverd.

Informatie: VVVF-ledennet

VERF- EN INKTSECTOR DIENT TRANSITIEPLAN PENSIOEN IN

Net als 51 van de 100 grootste pensioenfondsen hebben ook CNV, FNV en VVVF in het kader van het nieuwe pensioenstelsel een concepttransitieplan vastgesteld. Zij kiezen – evenals het overgrote deel van de bedrijven en sectoren – voor solidariteit tussen verschillende generaties deelnemers. Werknemers die er bij de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel op achteruit zouden gaan, worden gecompenseerd. Voor deze compensatie bouwt de sector met de huidige pensioenregeling een compensatiedepot op. Informatie: VVVF-ledennet

VVVF

VVVF-LEDEN BENOEMEN ARMAND STUY IN BESTUUR

Tijdens de jaarlijkse ledenvergadering van de VVVF op 19 november stond – naast huishoudelijke zaken – ook de benoeming van Armand Stuy als lid van het VVVF-bestuur op de agenda. De leden stemden hiermee unaniem in. Stuy is – samen met zijn broer Emile –

directeur-eigenaar van Anker Stuy Coatings. In het bestuur is hij de opvolger van Paul Dokter,

voormalig directeur-eigenaar van NelfKoopmans. Informatie: VVVF-website

CEPE KIEST MKB'ER DAVID BECKFORD ALS NIEUWE VOORZITTER

Leden van de Europese koepelorganisatie CEPE hebben David Beckford (algemeen directeur van Pronto Paints) gekozen als voorzitter van het CEPE-bestuur. Kort daarvoor had de ledenvergadering ingestemd met de uitbreiding van het 'CEPE territory' met het Verenigd Koninkrijk. Beckford volgt Roald Johannsen (vice-president PPG) op die sinds 2021 de organisatie voorzat. De

voorzitterwissel vond plaats op 11 oktober 2024 tijdens CEPE's algemene ledenvergadering in Kopenhagen. Op de ledenvergadering waren namens de VVVF Marlies van Wijhe (voorzitter) en Jaitske Feenstra (directeur) aanwezig. Ook namen zij - samen met een aantal ledenbedrijven uit Nederland - deel aan de CEPE-conferentie die de donderdag ervoor plaatsvond. De CEPE-conferentie en ledenvergadering vinden volgend jaar plaats in Wenen op 9 en 10 oktober 2025. Informatie: VVVF-website

David Beckford (links) en Roald Johannsen

ANKER STUY COATINGS ONTVANGT BLAUW BORD VOOR 125-JARIG BESTAAN

De VVVF kent een lange traditie in het uitreiken van het zogenoemde Blauwe Bord bij jubilea van ledenbedrijven. Anker Stuy Coatings bestaat

dit jaar 125 jaar en kreeg deze erkenning op de VVVF-ledenvergadering van 19 november. VVVF-voorzitter Marlies van Wijhe overhandigde het bord aan Armand Stuy. Informatie: VVVF-website

ALTIJD EN OVERAL OP DE HOOGTE BLIJVEN?

Dat kan!
Neem een abonnement op onze
nieuwsbrief Verf&Inkt Netwerk.
Meld je aan via www.vvfv.nl

COLOFON

VERF&INKT MAGAZINE

Verf&Inkt is een uitgave van de Vereniging van Verf- en Drukinktfabrikanten (VVVF). De VVVF behartigt de belangen van de Nederlandse verf- en drukinktindustrie. Het blad wordt verspreid onder leden van de branche-organisatie en externe relaties. Verf&Inkt verschijnt vier keer per jaar. Verf&Inkt wil een opinieblad zijn. Dat betekent dat van VVVF-standpunten afwijkende meningen niet uit het blad geweerd worden.

REDACTIE

Adriaan van Hooijdonk,
hoofdredacteur
(hooijdonk@vvvf.nl)

VVVF-communicatie
(communicatie@vvvf.nl)

VORMGEVING

StudioDAM, Amsterdam

ADVERTENTIEACQUISITIE

Mooijman Marketing & Sales
Julius Röntgenstraat 17
2551 KS Den Haag
070 - 323 4070
dm@mooijmanmarketing.nl

Advertenties vallen buiten de verantwoordelijkheid van de redactie.

DRUK

Impressed, Pijnacker

ABONNEMENTEN

Wie werkzaam is in de verf- en drukinktindustrie of op een andere wijze direct of indirect bij de verf- en drukinktindustrie betrokken is, kan in aanmerking komen voor een kosteloos abonnement op Verf&Inkt. Meld u aan via info@vvvf.nl en u

krijgt zo spoedig mogelijk bericht. Meer informatie: 070 - 444 0680, info@vvvf.nl.

OVERNAME

Overname van artikelen uit Verf&Inkt is alleen toegestaan na voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie. In de meeste gevallen zal die graag worden gegeven.

ISSN: 2468-421X

UITGEVER

VVVF
Loire 150
2491 AK Den Haag
070 - 444 0680
info@vvvf.nl
www.vvfv.nl

© VVVF

Alle rechten voorbehouden. Behoudens de door de Auteurswet 1912 gestelde uitzonderingen, mag niets

uit deze uitgave worden verveelvoudigd (waaronder begrepen het opslaan in een geautomatiseerd gegevensbestand) of openbaar gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de VVVF. De bij toepassing van art. 16B en 17 Auteurswet 1912 wettelijk verschuldigde vergoedingen wegens fotokopiëren, dienen te worden voldaan aan de Stichting Reprorecht, Postbus 882, 1180 AW te Amstelveen. Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolkomenheden.

VVVF BIEDT
BEDRIJVEN EN
KENNISCENTRA EEN
PODIUM OM KENNIS
EN ERVARING TE
DELEN MET DE VERF-
EN INKTBRANCHE

VVVF&PODIUM

AZO / BYK GARDNER / E & R / ELCOMETER / ESKENS
PROCESS SOLUTIONS / FOETH / HILDERING PACKAGING
/ JOKEY / KERN & SOHN / PRODWARE / PTN /
STOCKMEIER NEDERLAND

AZO

AZO RoLog volautomatische dosering

Door gebruik te maken van een robot is het mogelijk om in een volautomatisch proces een groot aantal componenten te selecteren voor microhoeveelheden tot 10 kg per component. Zo vervangt AZO®RoLog het ingewikkelde en dure handmatig wegen van microhoeveelheden. De veiligheidskooi rondom de robot biedt volledige bescherming voor het product en de operator. Hierdoor kunnen ook zeer kritische en schadelijke grondstoffen probleemloos gedoseerd worden.

Speciale voordelen:

- Hoge doorvoer en 24/7 productie
 - Verlaagt kosten en bespaart middelen
 - Uiterst betrouwbaar
 - Flexibele formuleringen
 - Reproduceerbare doseerresultaten
 - Consistente formuleringsnauwkeurigheid
 - Makkelijk schoon te maken
 - Afgeschermd werkruimte
 - Dosereren van uiterst kritische grondstoffen zonder contact met de operator
 - Eenvoudig te transporteren en eenvoudig te upgraden dankzij modulaire opbouw
 - Variabel aantal grondstoffen
 - Continue traceerbaarheid van batches
 - Volgen & traceren
- <https://www.azo.com/nl-be>

AZO®

AZO NV
Katwilgweg 15
2050 Antwerpen

www.azo.com
+32 3 250 16 00
azo-benelux@azo.com

BYK GARDNER

De juiste viscositeitsmeter voor uw toepassing!

Byko-visc familie

De byko-visc familie biedt de perfecte oplossing voor viscositeitsmetingen bij kwaliteitscontrole. Voor veel toepassingen is een viscositeitsmeter met spindels zoals de byko-visc RT de gevestigde standaard. De byko-visc DS is uitermate geschikt om architecturale verven volgens ASTM D562 te meten. Onze nieuwe byko-visc CP Cone & Plate viscositeitsmeter maakt de nauwkeurige bepaling van de absolute viscositeit van kleine monsters mogelijk. Dankzij de hoge shear rate van de CP heeft u de mogelijkheid om een betrouwbare voorspelling van de viscositeit van uw product te maken.

Kijk vooral ook op onze website voor meer informatie over de byko-visc familie en ons volledige assortiment of neem contact met ons op.

BYK

BYK-Gardner GmbH
Lausitzer Strasse 8
82538 Geretsried (DE)

www.byk-instruments.com
06 386 037 54
bart.minten@altana.com

E & R

Optimaal Dispergeren, Malen, Mengten & Afvullen

E & R B.V. uit Vlaardingen is al meer dan 40 jaar uw specialist in procesmachines en technische ondersteuning voor de Verf- & Drukinkt Industrie.

Samen met onze partners NETZSCH Feinmahltechnik GmbH en J. De Vree & Co. N.V. leveren wij innovatieve Dispergeersystemen, Parelmolens, Mengmachines, Roerwerken, Half- en Volautomatische Afvulmachines en Turn-key projecten.

Onze slijtvaste machines staan bekend om de hoge bedrijfszekerheid en lage onderhouds- en verbruikskosten.

Tevens verzorgen wij uw periodiek onderhoud, revisie, test- en huur mogelijkheden, training van operators, proces-ondersteuning en gebruikte machines.

Ook voor maalparels bent u bij ons aan het juiste adres. Wij leveren diverse types maalparels vanuit eigen voorraad en voor ieder type parelmolen-systeem.

Optimaal Dispergeren, Malen, Mengten en Afvullen. Hogere productiviteit. Kortere omsteltijden. Sneller reinigen. Besparen op energie, koelwaterverbruik en onderhoud.

Wij vertellen u er graag meer over!

Voor meer informatie : info@er-bv.com of kijk eens op www.er-bv.com

E & R B.V.
Stoomloggerweg 1
3133 KT Vlaardingen

www.er-bv.com
010 4601544
info@er-bv.com

ELCOMETER

Met Elcometer haalt u het beste uit uw tests!

Stralen – Spuiten – Inspecteren – Rapporteren: Elcometer is toegewijd aan het vervullen van diverse behoeften in de volledige cyclus van oppervlaktevoorbereiding en coatingtoepassingen. Sinds 1947 streven wij ernaar om toonaangevende, innovatieve en hoogwaardige producten te leveren, samen met uitstekende service.

Ontdek de Elcometer 4340 Gemotoriseerde Filmaanbrenger: flexibel, nauwkeurig en gebruiksvriendelijk. De Elcometer 4340 biedt veelzijdige testmogelijkheden voor een breed scala aan vloeistoffen, zoals verf, vernis, cosmetica en lijmen. Met consistente en herhaalbare prestaties op verschillende substraten – waaronder leneta testkaarten, stalen plaatjes, kunststof folies en glas – is de Elcometer 4340 ideaal voor toepassingen in R&D, kwaliteitscontrole en productontwikkeling binnen diverse industrieën. Voor uw testbehoeften kunt u vertrouwen op de Elcometer 4340.

Benieuwd hoe onze producten uw projecten kunnen optimaliseren? Of wilt u meer informatie aanvragen? Neem dan contact met ons op via de onderstaande gegevens of bel ons direct op 030 259 1818.

Blijf op de hoogte van onze laatste updates: scan de QR-code en sluit u aan bij onze LinkedIn-community!

elcometer®

Elcometer BV
Ravenswade 150 G & H
3439 LD Nieuwegein

www.elcometer.com
030 259 1818
nl_info@elcometer.com

ESKENS PROCESS SOLUTIONS

ESKENS PROCESS SOLUTIONS, AGENT VAN WILHELM NIEMANN

Eskens Process Solutions is sinds enkele maanden de OFFICIËLE en ENIGE agent voor de dissolvers van KREIS-NIEMANN in de landen Nederland, België en Luxemburg.

Na enkele jaren van partnership hebben Frank Niemann en Bas Seijsener een contract getekend, en worden de banden tussen beide ondernemingen nog sterker aangehaald.

Dit betekent dat alle bestellingen van Niemann machines en onderdelen voor klanten uit de Benelux nu enkel nog via Eskens Process Solutions verlopen.

Projecten voor nieuwe machines worden door de commerciële afdeling van Eskens opgepakt en bestellingen van slijtdelen worden rechtstreeks vanuit de lokale stock van Eskens Process Solutions geleverd, of via een vlotte samenwerking met de serviceafdeling van Niemann afgehandeld.

Installatie, herstellingen en onderhoud van Kreis-Niemann dissolvers en Basket Mills worden probleemloos uitgevoerd door het Eskens serviceteam. Zij hebben inmiddels zoveel ervaring met de Kreis-Niemann machines, dat ze steeds vaker door Niemann gevraagd worden om hen in het buitenland te helpen met grote service-klusken.

Om onverwachte stilstand te vermijden stelt Eskens een programma van preventief onderhoud voor, zo blijven de dissolvers steeds in topconditie, en vermijden de klanten onnodige zorgen. SERVICE VERZEKERD, ook voor machines met veel jaren op de teller.

Eskens Process Solutions
Distributieweg 6
2404 CK Alphen aan den Rijn

www.eskens.com
+31 172 468046
info@eskens.com

FOETH

Geef hoogwaardige procesapparatuur een tweede leven

Wij zijn Foeth, dé handelaar in gebruikte procesapparatuur sinds 1908. Gedreven door duurzaamheid bedienen we de (speciaal) chemische, voedsel-, recycling- en farmaceutische industrieën.

We helpen onze klanten succes te behalen door de inzet van hoogwaardige, gebruikte machines voor directe opschaling van productiefaciliteiten. Door machines te hergebruiken in plaats van nieuwe te produceren, dragen we bij aan een beter klimaat en besparen we zo'n 4,43 ton CO₂-uitstoot per machine. We moedigen u aan om met ons mee te doen!

Dit zijn onze beloftes:

- Europa's grootste voorraad van 2800+ hoogwaardige procesapparatuur.
- Onze experts helpen u bij het vinden van de meest geschikte machine.
- Wij testen de machines mechanisch voor verzending of transport.
- Wij regelen snel transport en leveren wereldwijd.
- Wij staan altijd klaar voor verdere ondersteuning na aankoop.

Deelt u onze droom van circulariteit binnen de procesindustrie? Bezoek dan onze site en zie hoe we de levensduur van machines boosten.

Let's Reuse to Reduce! -> Foeth.com

REUSE TO REDUCE

Foeth
Harselaarseweg 23
3771 MA Barneveld

www.foeth.com/nl/
+31(0)342 415 551
info@foeth.com

HILDERING PACKAGING

HILDERING PACKAGING

SPECIALIST IN BLIKVERPAKKINGEN

Hildering Packaging
Zandvoortstraat 69
1976 BN IJmuiden

www.hildering.com
0255 510 409
info@hildering.com

Versterk je merk: blikverpakking bedrukken of etiketteren

Een aantrekkelijke blikverpakking maakt het verschil in het schap. Met onze ontwerp- en printservice ontwikkelen we samen verpakkingen die de positie van jouw product in de markt versterkt.

ONTZORGEN Onze ontwerpstudio biedt begeleiding en advies bij het ontwerp, druktechniek, materiaalgebruik en wettelijke regels. Al een eigen ontwerp? Dan vertalen wij deze graag naar een drukproef. Afhankelijk van kleurgebruik en oplages kunnen wij blik direct bedrukken of voorzien van een etiket. Het direct bedrukken van blik wordt het meest toegepast voor grote oplages en is doorgaans goedkoper dan etiketteren. Etiketteren biedt meer flexibiliteit en kan al vanaf 250 stuks. Een combinatie is ook mogelijk.

DUURZAAM Het etiketteren doen wij in huis en volledig energieneutraal door de opwekking van duurzame energie. Met de juiste kwaliteitscontroles voorkomen wij verspilling.

De voordelen van onze services:

- Alles onder één dak, van conceptontwikkeling tot eindverpakking,
- Lage kosten en korte levertijden,
- Hoge kwaliteit voor test- en nichemarkten, én energieneutraal,
- Voor kleine en grote oplages het mooiste resultaat.

Wil je jouw merk versterken met een unieke blikverpakking? Neem contact met ons op en ontdek wat wij voor jou kunnen betekenen.

JOKEY

**Packaging
Done Wisely.**

Jokey SE
p/a Holtkampsweg 4c
7495 WD Ambt Delden

www.jokey.com
+31 546 473755
bart.vangroningen@jokey.com

Nieuwe techniek maakt duurzamere verpakking mogelijk

Jokey SE heeft door innovatieve toepassing van de nieuwste digitale R&D technieken in combinatie met nauwe samenwerking in de keten een serie emmers gemaakt die verf, lak en sierpleister producenten in staat stelt hun hele verpakingsprogramma succesvol te verduurzamen.

Met trots stelt Jokey dan ook de JET2+ serie voor. Naast een bijna perfecte emmer biedt Jokey nog steeds de mogelijkheden voor offset bedrukking, maar ook digitaal druk voor kleine oplages en uiteraard kan uw marketing helemaal "los" gaan met de ongekennde mogelijkheden die IML decoratie biedt.

Bij de ontwikkeling is rekening gehouden met de specifieke eisen uit de verf industrie, robuustheid, draagkracht en comfort, schudmachine gedrag en uiteraard gemak voor de eind gebruiker. Daarnaast is deze serie te maken van tot 100% PCR materiaal maar geven recycling bedrijven aan dat deze emmer onder de juiste omstandigheden ook uitstekend te recyclen is. Dat betekent dat u dus niet alleen bespaart op inkoop maar ook op de kosten die via het Afvalfond verpakkingen op u af komen.

Wilt u meer weten, scan de QR Code voor een gratis consultatie waarbij we samen de impact voor jouw bedrijf bekijken.

KERN & SOHN

Kleur exact gedefinieerd

De KERN JCS kleurspectrometer van de specialist voor meet- en weegtechnologie KERN & SOHN is uw betrouwbare partner voor nauwkeurige kleurmetingen. Bepaal golflengten en kleurspectra met maximale nauwkeurigheid en detecteer zelfs de kleinste kleurverschillen.

Een overzicht van de KERN JCS:

- Nauwkeurige meting van golflengten en kleurspectra
- Gedetailleerde kleurkarakterisering - met en zonder inachtneming van de glans
- Snelle en nauwkeurige meting van het SCI- en SCE-spectrum, tegelijk binnen één seconde
- Met LED-lichtbron ter ondersteuning van fluorescentiemetingen
- Stabiel, stofdicht en schokbestendig

KERN®

KERN & SOHN GmbH
Ziegelei 1
72336 Balingen, Germany

www.kern-sohn.com
+49 7433 9933-0
info@kern-sohn.com

PRODWARE

Toekomstgerichte IT-oplossingen voor de procesindustrie

Prodware helpt als branchespecialist bedrijven in de procesindustrie om hun digitale toekomst vorm te geven. We richten ons op waardegedreven samenwerkingen waarbij we blijven zoeken naar mogelijkheden voor optimalisatie en innovatie.

We leveren advies-, implementatie- en beheerdiensten. Hiervoor worden oplossingen van Microsoft (Dynamics 365, Microsoft 365, Co-Pilot, Azure, Power Platform) gebruikt en werken we samen met partners voor branchespecifieke apps. Als toonaangevende pan-Europese Microsoft Partner met een lokaal Nederlands team, zijn er altijd korte lijnen en beschikken we over de hoogste partnercredentials.

Daarbij leggen wij de focus op lange termijn relaties. Klanten die in de cloud gaan werken bieden wij onze Customer Value Services, een moderne vorm van Managed Services die gericht is op de fase na een implementatie en die zorgt dat de continuïteit en de groei van onze klanten wordt gewaarborgd.

prodware^{TD}

Prodware Nederland
Hogeweg 87 – 93
5301 LK Zaltbommel

www.prodware.nl/
+31 (0) 418 68 35 00

PTN

Coating Technology Module 1

Polymer Chemistry/Physics, Colloid Systems & Material Properties

In deze module word je onderwezen door universitaire wetenschappers en industriële professionals. Het doel van Module 1 is om inzicht te bieden in het coatingproces en de basisprincipes van polymeerchemie en fysica die essentieel zijn voor het vereiste integratieniveau in het interdisciplinaire veld van coatingtechnologie.

- Schrijf je nu in via de volgende link:

<https://www.ptn.nu/coating-technology-registration-form/>

- Cursus data: voorjaar 2025

- Doelgroep: promovendi, researchers en ontwikkelaars

- Locatie: Utrecht

Het 'Coating Technology programme' bestaat uit 3 modules en zijn in principe willenkeurig te volgen:

Module 1 - Polymer Chemistry & Colloid Systems & Material Properties

Module 2 - Binder Chemistry & Film Formation

Module 3 - Paints: Formulation, Preparation & Properties

Coating Technologist

Behaal alle drie de modules en word 'Coating Technologist!'

In totaal heeft de PTN bijna 350 certificaten 'Coating Technologist' uitgereikt.

PTN
De Lismortel 31
5612 AZ Eindhoven

www.ptn.nu
040 751 7670
oct@ptn.nu

STOCKMEIER NEDERLAND

Stockmeier, uw CASE Specialty Distributeur voor de Benelux.

Op zoek naar grondstoffen voor de coatings, lijmen en sealant markt?

Stockmeier Nederland heeft een uitgebreide portfolio:

- Bindmiddelen
- Additieven
- Vulstoffen
- Titaan dioxide
- Oplosmiddelen
- Glycolen

We bieden een snelle en flexibele service omdat het voor ons geen probleem is om de producten op voorraad te hebben.

Geïnteresseerd?

Laat het me weten en ik help u graag verder!

Met vriendelijk groet,

Ilse Koks -> ilse.koks@stockmeier.com

Stockmeier Nederland
Ridderpoort 5
2984 BG Ridderkerk

www.stockmeier.com
+31(0)6 13 67 65 30
ilse.koks@stockmeier.com

HILDERING PACKAGING

SPECIALIST IN BLIKVERPAKKINGEN

voor alle soorten vulgoed

voor meer componenten

voor impact in het schap

voor veilig transport

Al meer dan 65 jaar
je partner in verpakingsoplossingen
voor verf, chemie en meer

www.hildering.com - info@hildering.com

